

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.411.002.03.2023

Pan

Paweł Wojtyczka

Prezes Zarządu Fundacji e-fektywni.org

Fundacja e-fektywni.org

ul. Mglista 14a/12

53-020 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.222.2023
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
z dnia 20 marca 2024 r.

D/23/505 – „Udzielanie, wykorzystanie i rozliczanie środków wsparcia finansowego z wybranych programów realizowanych przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15-17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja e-fektywni.org ¹ , ul. Mglińska 14a/12, 53-020 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Wojtyczka, Prezes Zarządu Fundacji od 21 lutego 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wnioskowanie o dotacje oraz realizacja i rozliczanie umów o dotacje projektów finansowanych ze środków otrzymanych z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Efekty udzielonego wsparcia.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli ² , z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Radosław Kujawiński, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LWR/83/2023 z 30 maja 2023 r. oraz nr LWR/160/2023 z 5 października 2023 r.;2. Dominik Kosenda, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/93/2023 z 30 maja 2023 r. oraz nr LWR/162/2023 z 5 października 2023 r.;3. Angelika Gagon, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/89/2023 z 30 maja 2023 r. oraz nr LWR/161/2023 z 5 października 2023 r.;4. Marta Okrasa, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/139/2023 z 1 września 2023 r. oraz nr LWR/159/2023 z 5 października 2023 r.

(akta kontroli: t. I str. 1-4, 84, 220-223)

¹ Dalej: Fundacja. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Krajowym Rejestrze Sądowym, Fundacja działała także pod nazwą: Wrocławska Fundacja Sapere Aude (w okresie od 16 kwietnia 2020 r. do 10 sierpnia 2021 r.) oraz „Fundacja Aktywniaki” (w okresie od 14 października 2014 r. do 15 kwietnia 2020 r.).

² Tj. do 26 października 2023 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Fundacji w zakresie dotyczącym wykorzystania i rozliczania dwóch umów o dotacje projektów finansowanych ze środków publicznych w łącznej wysokości 828,9 tys. zł otrzymanych z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁵.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocenę uzasadnia skala, waga i charakter stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, które wystąpiły na każdym z kluczowych etapów realizacji dotowanych zadań.

W szczególności Fundacja niezgodnie z założeniami zawartych umów udokumentowała osiągnięcie pięciu wskaźników rezultatu, mających wpływ na rozliczenie przez NIW dotacji, w tym w stosunku do dwóch nie posiadała potwierdzenia ich osiągnięcia na zadeklarowanym w sprawozdaniu końcowym poziomie. Wydatki na łączną kwotę 8,2 tys. zł zostały poniesione ze środków dotacji na realizację innego zadania niż to, którego koszty te dotyczyły. W kolejnych pięciu przypadkach wydatków o łącznej wartości 12,9 tys. zł Fundacja opłaciła dostawy i usługi, które nie znajdowały się w opisie poszczególnych kategorii kosztów budżetu zadania bądź nie służyły w pełni jego realizacji. Trzy wydatki na kwotę 18,7 tys. zł zostały rozliczone przez Fundację w kategoriach kosztów, do których się nie odnosiły. Co więcej, w przypadku dwóch z nich (o wartości 8,0 tys. zł), prawidłowa kwalifikacja spowodowałaby przekroczenie zaplanowanego budżetu o 7,7 tys. zł. W konsekwencji powyższego, środki publiczne pochodzące z dotacji w łącznej wysokości 21,1 tys. zł zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, a kwota 7,7 tys. zł stanowiła dotację pobraną w nadmiernej wysokości. Środki te podlegają zwrotowi na zasadach określonych w umowach zawartych z NIW oraz w art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.

Fundacja nie w pełni prawidłowo wywiązywała się z obowiązków informacyjnych w zakresie dotyczącym oznaczenia informacją – co do źródła finansowania – materiałów wytworzonych lub sprzętu/wyposażenia zakupionego ze środków dotacji. Stwierdzone w toku kontroli przypadki naruszenia tego obowiązku stanowią o zmaterializowaniu się przesłanki do naliczenia Fundacji przez NIW kar umownych w łącznej wysokości co najmniej 89,7 tys. zł. Dwukrotnie nieterminowo zrealizowano obowiązek sprawozdawczy, jak również związany ze zwrotem niewykorzystanej części dotacji. W jednym przypadku naruszenie terminu na zwrot dotacji skutkowało naliczeniem odsetek w kwocie 0,24 tys. zł. Stwierdzono liczne przypadki opisywania dowodów księgowych, dokumentujących poniesione wydatki, z naruszeniem zasad określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷. Środki publiczne pochodzące z dotacji w wysokości 16,1 tys. zł na wynagrodzenie koordynatorów jednego z realizowanych zadań zostały wydatkowane niezgodnie z umową. Co najmniej w 31 przypadkach⁸ zastosowano bowiem w tym zakresie wyższe stawki za godzinę świadczenia usługi niż wynikające z wniosku o finansowanie. Niegospodarnie wydatkowano środki publiczne pochodzące z dotacji w wysokości 4,7 tys. zł na usługi mentoringu, które nie zostały zrealizowane. W dwóch przypadkach dokonano zapłaty za usługi w kwocie 2,3 tys. zł przed wyznaczonym terminem zakończenia ich realizacji. Prezes Zarządu Fundacji, działając jako organ

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: NIW.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.; dalej: ufp.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.; dalej także: uor.

⁸ Rozumiane jako pojedynczy wydatek.

Fundacji, reprezentujący tę osobę prawną, zawierał także z samym sobą – jako osobą prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą, umowy ustne głównie na świadczenie usług administracyjno-biurowych: kierownika Fundacji/projektu. Naruszało to wynikający z art. 108 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁹ zakaz dokonywania czynności prawnych z samym sobą. Wyплаcone i rozliczone w ten sposób ze środków publicznych pochodzących z dotacji wynagrodzenie Prezesa Zarządu Fundacji wyniosło 63,5 tys. zł.

Fundacja niedostatecznie dokumentowała wydatki rozliczane w ramach dotacji. Na dokumentach rozliczeniowych nie zamieszczano opisów merytorycznych, co przy powszechnej (choć nie każdorazowej) praktyce niezawierania z kontrahentami pisemnych umów bądź ich nieprecyzyjnych zapisach, utrudniało zweryfikowanie prawidłowości dokonania wydatku, zwłaszcza w odniesieniu do usług¹⁰. Uwarunkowania te wpływały niekorzystnie na przejrzystość wydatkowania środków publicznych pochodzących z dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR **Wnioskowanie o dotacje oraz realizacja i rozliczanie umów o dotacje projektów finansowanych ze środków otrzymanych z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Efekty udzielonego wsparcia.**

Opis stanu faktycznego

Fundacja została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym¹¹ 14 października 2014 r. Pierwotnie cele jej działania koncentrowały się na promowaniu zdrowego trybu życia, w tym wzrostu aktywności fizycznej¹². Od 2020 r. działalność Fundacji ukierunkowana jest na m.in. rozwijanie i umacnianie postaw na aktywne współdziałanie w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego; prowadzenie dialogu społecznego na tematy polityczne, kulturalne i naukowe; wspieranie działań na rzecz rozwoju gospodarczego Polski; promowanie idei praworządności w duchu zasad wolnorynkowych; propagowanie idei samorządności czy podejmowanie działań na rzecz pogłębienia demokracji, rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej¹³.

(akta kontroli: t. I str. 5-11, 66-96)

W okresie objętym kontrolą Fundacja realizowała dwa zadania publiczne, finansowane ze środków otrzymanych z NIW, tj.:

1) „Szkoła Liderów – działalność podnosząca kwalifikacje i uzupełniająca lukę w ofercie edukacji zasadniczej, mająca na celu zwiększenie szans uczestników na rynku pracy i budowanie świadomego i współpracującego społeczeństwa”¹⁴ (w latach 2020-2022), oraz

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, ze zm.; dalej: kc.

¹⁰ Tj. takich aspektów jak sprawdzenie czy: [1] dana usługa rzeczywiście została zrealizowana, a jeżeli tak, to w jakim kształcie, [2] zachowano terminy jej wykonania, [3] została wykonana zgodnie z intencją zamawiającego (Fundacji), [4] Fundacja zabezpieczyła swoje interesy na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Co więcej, istnienie wyłącznie dokumentu rozliczeniowego nie zawsze pozwala stwierdzić, czy w istocie ze środków dotacji sfinansowano wydatek służący realizacji założonych celów.

¹¹ Dalej: KRS.

¹² Ustalono na podstawie danych zamieszczonych w KRS.

¹³ Zgodnie ze statutem Fundacji z 21 lutego 2019 r., przyjętym uchwałą Zarządu Fundacji z 21 lutego 2020 r. Zmiana statutu została ujawniona w KRS pod datą 16 kwietnia 2020 r.

¹⁴ Dalej: zadanie *Szkoła Liderów*.

2) „LeaNGO – szkolenia i mentoring z nowoczesnych metodyk zarządzania (Scrum, Lean, Kanban) dla NGO”¹⁵ (w latach 2021-2023).

Na realizację pierwszego z nich, Fundacji przyznano (zgodnie z umową)¹⁶ dotację w łącznej kwocie 429 900,0 zł w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO¹⁷. Z kolei drugie zadanie uzyskało finansowanie – w kwocie 399 000,0 zł¹⁸ ze środków budżetu państwa w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030¹⁹.

(akta kontroli: t. I str. 224, t. II str. 143-152, 347-355)

Zadanie Szkoła Liderów

Fundacja w terminie określonym w *Regulaminie konkursu Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO. Priorytet 1a Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego – Edycja 2020*²⁰ (tj. do 4 marca 2020 r. do godz. 12:00) złożyła wniosek wstępny w konkursie, a następnie – w wyniku pozytywnej weryfikacji formalnej i merytorycznej przeprowadzonej przez NIW (pierwszy etap), także wniosek pełny (nr 21708). Wniosek ten został oceniony pozytywnie, uzyskując 99 punktów (na 100 możliwych). Przed zawarciem umowy wniosek nr 21708 został zmodyfikowany²¹ w zakresie wartości wskaźników (pośrednich i docelowych) oraz budżetu poszczególnych działań²². Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że o ile pamięta, wszelkie zmiany przed zawarciem umowy inicjowane były przez NIW i wynikały z dokonywania przesunięć w budżetach rocznych przez NIW.

We wniosku dotyczącym zadania *Szkoła Liderów*, w części dotyczącej zasobów wnioskodawcy, Fundacja wskazała, że pozyskuje środki na swoją działalność z dotacji celowych od władz lokalnych (Gminy Wrocław oraz Województwa Dolnośląskiego) oraz podmiotów trzecich. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że nie pamięta do jakiego okresu zapis ten nawiązuje oraz na jakie konkretnie cele i w jakiej wysokości Fundacja otrzymywała takie środki. Z informacji uzyskanych przez NIK od Gminy Wrocław oraz Województwa Dolnośląskiego wynikało, że w latach 2019-2023²³ środki publiczne Fundacji nie były przekazywane. Także w sprawozdaniu z działalności Fundacji za 2019 r., przekazanym do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, żadnych przychodów Fundacja nie wykazała.

(akta kontroli: t. I str. 16-18, 30-33, 40-58, 99-105, t. II str. 142-200)

Prezes Zarządu Fundacji w dniu 3 listopada 2020 r. zawarł z NIW umowę nr 73/PROO/1a/2020, na mocy której NIW zlecił Fundacji realizację zadania *Szkoła*

¹⁵ Dalej: zadanie *LeaNGO*.

¹⁶ Umowa nr 73/PROO/1a/2020 z 3 listopada 2020 r., dalej: umowa nr 73/PROO/1a/2020.

¹⁷ Program przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 104/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 r. i zmieniony uchwałą Rady Ministrów nr 179/2020 z dnia 8 grudnia 2020 r. *zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 PROO”*, a następnie uchwałą Rady Ministrów nr 154/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. *zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego*; początkowo funkcjonujący pod nazwą Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO.

¹⁸ Zgodnie z umową nr 254/III/2021 z 14 września 2021 r., dalej: umowa nr 254/III/2021.

¹⁹ Program przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 194/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r. i zmieniony uchwałą Rady Ministrów nr 154/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. *zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego*, a następnie uchwałą Rady Ministrów nr 128/2022 z dnia 8 czerwca 2022 r. *zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030”*; początkowo funkcjonujący pod nazwą Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030.

²⁰ Dalej: Regulamin konkursu PROO 1a. Zgodnie z tym regulaminem dotacja w ramach priorytetu 1a miała być udzielana na zadania polegające na realizacji przez organizacje obywatelskie działań misyjnych w powiązaniu z ich rozwojem instytucjonalnym, zwiększeniu ich udziału w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskich, a także poprawie stabilności finansowej organizacji obywatelskich.

²¹ Z uwagi na zmianę wysokości dotacji przyznanej na poszczególne lata realizacji zadania.

²² Nowy wniosek złożono 14 września 2020 r. i nadano mu numer identyfikacyjny 21708-2.

²³ Według stanu na 19 maja 2023 r. (Gmina Wrocław) oraz 17 maja 2023 r. (Województwo Dolnośląskie).

Liderów, szczegółowo określonego we wniosku pełnym o nr 21708-2. Na ten cel Fundacji przyznano środki finansowe w formie dotacji łącznie w wysokości 429,9 tys. zł, w tym w 2020 r. – 150,5 tys. zł, w 2021 r. – 51,5 tys. zł oraz w 2022 r. – 227,9 tys. zł. Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy, termin realizacji zadania określono na: (1) od 1 sierpnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., w stosunku do działań planowanych do realizacji od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., (2) od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., w stosunku do działań planowanych do realizacji od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., oraz (3) od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w stosunku do działań planowanych do realizacji od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Analogicznie ustalono termin ponoszenia wydatków kwalifikowalnych zadania (§ 2 ust. 2 umowy). Fundacja zobowiązała się do wykorzystania środków zgodnie z celem, na jaki je uzyskała i na warunkach określonych w umowie.

(akta kontroli: t. II str. 143-152, 201-207)

Zgodnie z wnioskiem pełnym o nr 21708-2 Fundacja zobowiązała się do realizacji siedmiu następujących działań: (1) organizacja certyfikowanych szkoleń kompetencyjnych, (2) promocja działań Fundacji, (3) rozwój kadry pracowniczej zaangażowanej w projekt, (4) organizacja dyskusji i debat, (5) stworzenie przestrzeni do organizacji szkoleń, (6) zaangażowanie w działania Fundacji kadry ekspertów, oraz (7) szkolenia podnoszące kompetencje kadry kierowniczej.

Stosownie do zapisów regulaminu konkursu PROO 1a, dotacja udzielona w ramach priorytetu 1a miała być rozliczana przez rezultaty, za pomocą metody kwoty ryczałtowej. W związku z powyższym dla zwymiarowania poziomu osiągniętych, w ramach podjętych działań, rezultatów we wniosku Fundacja zdefiniowała następujące wskaźniki – w odniesieniu do:

- działania nr (1): liczba przeprowadzonych szkoleń (jednostka: szkolenie) - wartość docelowa: 18;
- działania nr (2): aktywność medialna dotycząca Fundacji (jednostka: publikacja) - wartość docelowa: 16;
- działanie nr (3): czas pracy kierownika Fundacji (jednostka: godzina pracy) - wartość docelowa: 3 000;
- działanie nr (4): liczba zorganizowanych paneli dyskusyjnych (jednostka: panel dyskusyjny) - wartość docelowa: 10;
- działanie nr (4): liczba zorganizowanych debat (jednostka: ilość debat) - wartość docelowa: 5;
- działanie nr (5): wynajęcie lokalu (jednostka: nieruchomości) - wartość docelowa: 1;
- działanie nr (6): liczba zaproszonych gości (jednostka: osoba) - wartość docelowa: 12;
- działanie nr (7): ilość odbytych szkoleń (jednostka: szkolenie) - wartość docelowa: 12.

Poszczególnym działaniom przyporządkowano także określone kategorie wydatków, planowanych do sfinansowania ze środków dotacji. I tak, w ramach działania: nr (1) finansowaniu podlegała organizacja szkoleń dla beneficjentów oraz angaż szkoleniowców²⁴; nr (2) – budżet promocyjny²⁵; nr (3) – wynagrodzenie kierownika Fundacji/projektu oraz obsługa księgową²⁶; nr (4) – koszty bezpośrednio związane z organizacją debat i paneli dyskusyjnych²⁷; nr (5) – opłaty za media i narzędzia,

²⁴ Łącznie w zaplanowanej kwocie 56,4 tys. zł.

²⁵ Łącznie w zaplanowanej kwocie 67,0 tys. zł.

²⁶ Łącznie w zaplanowanej kwocie 139,9 tys. zł.

²⁷ Łącznie w zaplanowanej kwocie 16,0 tys. zł.

wyposażenie biura oraz wynajem przestrzeni biurowej²⁸; nr (6) – honoraria ekspertów, zwrot kosztów dojazdu i noclegu²⁹; oraz nr (7) – koszt szkoleń kadr Fundacji³⁰.

(akta kontroli: t. II str. 201-207)

Stosownie do zapisów regulaminu konkursu PROO 1a, za rozliczoną uznawano dotację, jeżeli wszystkie działania zostały zrealizowane, a poziom osiągniętych wskaźników rezultatu wynosił co najmniej 80%. W sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania Fundacja opisała czynności, które podejmowała w odniesieniu do zdefiniowanych we wniosku działań, wykazując jednocześnie dla każdego z przyporządkowanych im wskaźników osiągnięty poziom wynoszący 100%.

Celem realizacji tych działań Fundacja wykorzystwała – z przyznanej i przekazanej przez NIW kwoty 429,9 tys. zł łącznie 350,3 tys. zł (tj. 81,5%)³¹. Pozostała część w wysokości 79,6 tys. zł została zwrócona do NIW. Przy czym zwrot niewykorzystanej kwoty dotacji za 2022 r. (w 2023 r.) w wysokości 47,4 tys. zł został dokonany po terminie wskazanym w umowie nr 73/PROO/1a/2020, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Najwyższe wykonanie zaplanowanego budżetu odnotowano dla działania nr (2) – 99,2%³², działania nr (7) – 99,1%³³ oraz działania nr (5) – 98,8%³⁴; najniższe w działaniu nr (4) – 16,1%³⁵.

Koszty administracyjne zadania wyniosły: wynajem przestrzeni biurowej – 38,0 tys. zł, wyposażenie biura – 45,2 tys. zł, media – 0,4 tys. zł, wynagrodzenie kierownika Fundacji/projektu – 102,8 tys. zł, księgowość – 13,0 tys. zł oraz szkolenia kadry Fundacji – 21,8 tys. zł, co stanowiło łącznie 51,4% udzielonej dotacji ogółem.

(akta kontroli: t. II str. 201-225, t. III str. 1, 225-228, 230-232)

Fundacja wywiązała się z wynikającego z § 9 ust. 3 umowy nr 73/PROO/1a/2020 obowiązku złożenia sprawozdania – częściowego (za 2020 r. i 2021 r.) i końcowego. Przy czym w odniesieniu do sprawozdania częściowego za 2020 r. i za 2021 r. zrealizowała ów obowiązek po terminie określonym w ww. paragrafie, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Sprawozdanie częściowe za 2021 r. zostało, w wyniku uwag NIW, skorygowane i ponownie przedłożone do akceptacji³⁶. Wszystkie ww. sprawozdania zostały zaakceptowane przez NIW.

Przeprowadzone w toku kontroli badanie wszystkich wskaźników rezultatów wykazanych w sprawozdaniu końcowym, jako osiągniętych na poziomie 100% wykazało, że w przypadku wskaźników rezultatu: „liczba przeprowadzonych szkoleń” (dot. certyfikowanych szkoleń kompetencyjnych), „czas pracy kierownika Fundacji” oraz „liczba przeprowadzonych szkoleń” (dot. szkolenia kadr Fundacji), ich osiągnięcie nie zostało udokumentowane zgodnie z założeniami wniosku. Fundacja nie posiadała także kompletnej dokumentacji potwierdzającej wykazaną w sprawozdaniach wartość wskaźnika „czas pracy kierownika Fundacji” oraz „liczba zaproszonych gości”. Powyższe zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. II str. 201-218, 469-471)

Zgodnie informacjami zamieszczonymi w sprawozdaniu końcowym Fundacja zorganizowała – w okresie realizacji zadania zadeklarowane we wniosku – 18 szkoleń

²⁸ Łącznie w zaplanowanej kwocie 88,5 tys. zł.

²⁹ Łącznie w zaplanowanej kwocie 40,1 tys. zł.

³⁰ Łącznie w zaplanowanej kwocie 22,0 tys. zł.

³¹ W tym w 2020 r. – 122,3 tys. zł (tj. 81,3% kwoty przekazanej), w 2021 r. – 47,5 tys. zł (tj. 86,8% kwoty przekazanej) oraz w 2022 r. – 180,5 tys. zł (tj. 79,2% kwoty przekazanej).

³² Z planowanych 67,0 tys. zł wydatkowano 66,5 tys. zł.

³³ Z planowanych 22,0 tys. zł wydatkowano 21,8 tys. zł.

³⁴ Z planowanych 88,5 tys. zł wydatkowano 87,5 tys. zł.

³⁵ Z planowanych 16,0 tys. zł wydatkowano 2,6 tys. zł.

³⁶ Sprawozdanie wymagało zmiany w zakresie dotyczącym prezentacji osiągniętych wartości wybranych wskaźników w sposób narastający oraz uzupełnienia opisów działań.

kompetencyjnych w ramach działania nr 1, przy czym nie każde było certyfikowane. Certyfikaty wydano dla uczestników trzech szkoleń przeprowadzonych w 2020 r. oraz po zakończeniu cyklu szkoleń (nazwanego „Szkoła Liderów”) w 2022 r. Uczestnicy szkoleń nie potwierdzali własnoręcznym podpisem obecności na szkoleniu (z wyjątkiem jednego przeprowadzonego w 2020 r.), szkolenia odbywały się w formie on-line, a listę obecności stanowił wydruk loginów osób uczestniczących w spotkaniu. Umowa nr 73/PROO/1a/2020 i załączony do niej wniosek nie określały minimalnej czy pożądanej liczby osób do przeszkolenia, stąd liczby te były różne. W 2021 r. zorganizowano siedem szkoleń kompetencyjnych w formie on-line, w których partycypowało od sześciu do 11 osób. Większą część uczestników (ponad 60%) stanowiły osoby współpracujące z Fundacją (prowadzący inne szkolenia) bądź osoby powiązane z fundacją AsperIT³⁷, w tym były Prezes Zarządu tej fundacji. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że szkolenia kompetencyjne skierowane były do osób, które potencjalnie chcą działać w trzecim sektorze, jak również tych, którzy już w nim działają, ale chcą podnosić kompetencje. Jak dodał, ww. osoby są blisko tego sektora, więc brały w nich udział.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 219-225, t. III str. 233-259, 333-339)

Zadanie *LeaNGO*

Oferta realizacji zadania publicznego (wniosek o finansowania zadania) została złożona przez Fundację zgodnie z *postanowieniem Regulaminu konkursu NOWEFIO – edycja 2021*³⁸, tj. w terminie przewidzianym w ogłoszeniu o konkursie³⁹, w wersji elektronicznej za pomocą Systemu Obsługi Dotacji (wniosek nr 33257), w ramach priorytetu nr 4. *Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich*⁴⁰. W wyniku pozytywnej weryfikacji formalnej i merytorycznej przeprowadzonej przez NIW, oferta otrzymała 100 punktów (na 100 możliwych) i została zakwalifikowana do dofinansowania. Przed zawarciem umowy oferta została zmodyfikowana w zakresie wysokości kosztów w poszczególnych latach⁴¹. W odniesieniu do powyższej zmiany, Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, jak w przypadku zadania *Szkoła Liderów*.

Umowa nr 254/III/2021 na realizację zadania publicznego *LeaNGO* została zawarta pomiędzy Fundacją a NIW 14 września 2021 r. Na ten cel Fundacji przyznano środki finansowe w formie dotacji łącznie w wysokości 399,0 tys. zł, w tym w 2021 r. – 104,8 tys. zł, w 2022 r. – 86,9 tys. zł oraz w 2023 r. – 207,3 tys. zł.

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy termin realizacji zadania określono na: (1) od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., w stosunku do działań planowanych do realizacji do 31 grudnia 2021 r., (2) od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w stosunku do działań planowanych do realizacji do 31 grudnia 2022 r., (3) od 1 stycznia 2023 r. do 30 października 2023 r., w stosunku do działań planowanych do realizacji w 2023 r. Analogicznie ustalono termin ponoszenia wydatków kwalifikowalnych zadania (§ 2 ust. 2 umowy). Fundacja zobowiązała się do wykorzystania środków zgodnie z celem, na jaki je uzyskała i na warunkach określonych w umowie.

Aneksem nr 1 z dnia 1 grudnia 2021 r. zmieniono postanowienia umowy w zakresie dotyczącym kosztorysu realizacji zadania zawartego w ofercie, poprzez dodanie

³⁷ W której Prezes Zarządu Fundacji sprawował przed 2020 r. funkcję Prezesa fundacji oraz sprawuje ją ponownie od maja 2023 r.

³⁸ Dalej: Regulamin konkursu NOWEFIO.

³⁹ Tj. do 29 marca 2021 r. do godz. 14:00.

⁴⁰ Zgodnie z założeniami regulaminu konkursu NOWEFIO, projekty realizowane w ramach tego priorytetu powinny przyczynić się do poprawy zarządzania w organizacjach obywatelskich, budowania struktur, tworzenia i doskonalenia zasobów, tworzenia i rozwijania strategii działania organizacji, w tym strategii fundraisingowych, wypracowywania i wdrażania standardów działania organizacji, dotyczących np. zarządzania, oceny skuteczności działań organizacji, przejrzystości i otwartości, w tym upowszechniania w przystępny i przejrzysty sposób informacji o prowadzonych działaniach, kosztach i źródłach finansowania, kosztach pozyskanych funduszy.

⁴¹ Nową ofertę złożono 19 lipca 2021 r. i nadano jej numer identyfikacyjny 33257-2.

w kategorii I B (Rozwój instytucjonalny) dodatkowej pozycji – wyposażenie biura⁴². Zmiana nie spowodowała zwiększenia kwoty udzielonej dotacji⁴³ i została dokonana przed zaciągnięciem przez Fundację zobowiązania, dla którego umowa została zmodyfikowana.

(akta kontroli: t. I str. 102-105, t. II str. 307-402)

Zgodnie z wnioskiem nr 33257-3 (z uwzględnieniem treści aneksu do umowy) Fundacja zaplanowała w ramach tego projektu realizację następujących siedmiu działań: (1) promocja projektu i NIW, (2) utworzenie formularza do badania sytuacji i potrzeb organizacji oraz zgłoszenia się do projektu, (3) rekrutacja uczestników projektu, (4) przygotowanie szkoleń, materiałów szkoleniowych oraz przeprowadzenie cyklu szkoleń oraz badania w celu wyłonienia tematów i lokalizacji szkoleń stacjonarnych, (5) przygotowanie szkoleń, materiałów szkoleniowych i przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych, (6) wdrażanie poznanych narzędzi do działania organizacji beneficjentów z udziałem mentorów i wsparciem technicznym, (7) ewaluacja. Stosownie do zapisów regulaminu konkursu NOWEFIO, rozliczenie dotacji polegać miało na weryfikacji przez NIW założonych w ofercie rezultatów i działań, a ich realizacja oznaczała spełnienie przez oferenta warunków umowy. W związku z powyższym w ofercie założono także następujące rezultaty:

- wzrost liczby organizacji pozarządowych przeszkolonych w tematyce skutecznego zarządzania organizacją pozarządową; wartość docelowa: 16;
- liczba szkoleń on-line w tematyce zarządzania organizacją; wartość docelowa: 5;
- liczba szkoleń stacjonarnych z tematyki wybranej przez uczestników w obszarze zarządzania organizacją; wartość docelowa: 2;
- liczba nowych narzędzi do zarządzania wdrożonych w organizacjach; wartość docelowa: 2;
- liczba organizacji, w których zostaną wdrożone nowe narzędzia; wartość docelowa: 16;
- liczba godzin wsparcia technicznego i w procesie wdrażania narzędzi i zdobytych kompetencji dla każdej organizacji; wartość docelowa: 110 (łącznie 1 760);
- liczba organizacji objętych mentoringiem i wsparciem technicznym; wartość docelowa: 16.

Poszczególnym działaniom przyporządkowano także określone kategorie kosztów (kategoria I.A), planowanych do sfinansowania ze środków dotacji. I tak, w ramach działania: nr (1) finansowaniu podlegał koszt obsługi PR, aktualizacja strony internetowej – zatrudnienie specjalisty oraz promocja w mediach społecznościowych⁴⁴; nr (2) – wynagrodzenie za stworzenie formularza rekrutacyjnego, implementacja techniczna oraz analiza wyników wraz z wstępnymi wnioskami⁴⁵; nr (3) – wynagrodzenie rekrutera⁴⁶; nr (4) – wynagrodzenie trenera, przygotowanie szkoleń oraz badania⁴⁷; nr (5) – organizacja szkoleń stacjonarnych oraz wynagrodzenie trenera⁴⁸; nr (6) – wsparcie merytoryczno-techniczne w pracy z nowoczesnymi narzędziami do zarządzania dla beneficjentów, aktywny mentoring we wprowadzaniu zmian w zarządzaniu organizacją⁴⁹. Działanie dotyczące ewaluacji zaplanowano jako bezkosztowe.

Regulamin konkursu NOWEFIO przewidywał także możliwość finansowania ze środków dotacji kosztów na rozwój instytucjonalny organizacji (kategoria I.B) oraz

⁴² Oferta oznaczona nr 33257-3.

⁴³ Środki na ten cel zostały przesunięte z innej pozycji w ramach tej samej kategorii kosztów, tj. I.B.

⁴⁴ Łącznie w zaplanowanej kwocie 86,4 tys. zł.

⁴⁵ Łącznie w zaplanowanej kwocie 6,0 tys. zł.

⁴⁶ Łącznie w zaplanowanej kwocie 2,0 tys. zł.

⁴⁷ Łącznie w zaplanowanej kwocie 36,0 tys. zł.

⁴⁸ Łącznie w zaplanowanej kwocie 46,0 tys. zł.

⁴⁹ Łącznie w zaplanowanej kwocie 95,0 tys. zł.

kosztów administracyjnych/obsługi (kategoria II), jednakże w wysokości nie wyższej niż odpowiednio 20% i 25% kwoty dotacji. Fundacja w ramach kategorii I.B. zaplanowała sfinansowanie zakupu sprzętu komputerowego i licencji, wyposażenia biura (przeszklone drzwi) oraz szkoleń swojego zespołu na łączną kwotę 28,5 tys. zł. Z kolei w ramach kategorii II finansowaniu podlegała praca koordynatora projektu, wynajem pomieszczenia biurowego oraz księgowość (rozliczanie projektu), zaplanowane na łączną kwotę 99,1 tys. zł.

(akta kontroli: t. II str. 307-402)

Celem realizacji wskazanych powyżej działań Fundacja wykorzystwała – według stanu na 31 maja 2023 r., z przyznanej i przekazanej przez NIW kwoty 399,0 tys. zł – łącznie 271,7 tys. zł (tj. 68,1%)⁵⁰. Z tytułu niewykorzystanej w latach 2021-2022 dotacji do NIW zwrócono łącznie 4,1 tys. zł. Przy czym zwrot niewykorzystanej kwoty dotacji za 2022 r. (w 2023 r.) w wysokości 0,1 tys. zł został dokonany po terminie wskazanym w umowie nr 254/III/2021, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Według stanu na 31 maja 2023 r. wykonanie zaplanowanego budżetu dla poszczególnych działań wynosiło: nr (1) – 62,9%, nr (2) – 99,3%, nr (3) – 99,9%, nr (4) – 89,4%, nr (5) – 61,0%, nr (6) – 47,9%, przy czym realizacja działań nr (2) i (3) została zakończona.

Koszty administracyjne, według stanu na 31 maja 2023 r., wynosiły 81,1 tys. zł, tj. 81,9% zaplanowanego budżetu w tej kategorii, z czego: 56,0 tys. zł to wynagrodzenie koordynatorów projektu, 17,8 tys. zł to koszty najmu lokalu oraz 7,3 tys. zł to wynagrodzenie księgowej. Stanowiły one jednocześnie (na ten dzień) 29,8% kwoty dotacji ogółem⁵¹.

(akta kontroli: t. II str. 415-441, t. III str. 1, 40-43)

Fundacja terminowo zrealizowała obowiązek złożenia sprawozdania częściowego za 2021 r. i 2022 r., wynikający z § 9 ust. 4 umowy nr 254/III/2021. Przy czym w odniesieniu do sprawozdania częściowego za 2021 r. w korespondencji z NIW modyfikowano zadeklarowany pierwotnie poziom osiągnięcia dwóch rezultatów. Nie wymagano złożenia w Systemie Obsługi Dotacji korekty sprawozdania.

W toku kontroli zadanie *LeaNGO* pozostawało w realizacji, stąd osiągnięta końcowa wartość wskaźników rezultatu zaplanowanych we wniosku nie była jeszcze znana. Niemniej, jak pierwotnie założono, w projekcie uczestniczyło co najmniej 16 organizacji pozarządowych, którym mentorzy/szkoleniowcy udzielali wsparcia technicznego w procesie wdrażania narzędzi i zdobytych kompetencji; organizowano szkolenia stacjonarne oraz on-line, jak również promowano działalność Fundacji oraz zadania. Dane w tym zakresie wykazane w sprawozdaniach częściowych były co do zasady⁵² zgodne ze stanem faktycznym. Stwierdzono jednak, że wartość wskaźnika „liczba godzin wsparcia technicznego w procesie wdrażania narzędzi i zdobytych kompetencji dla każdej organizacji” nie była dokumentowana w sposób określony we wniosku, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. II str. 415-471)

W ramach kontroli szczegółowemu badaniu poddano 94,0%⁵³ wydatków rozliczonych w ramach dotacji udzielonej na realizację zadania *Szkoła Liderów* oraz 98,8%⁵⁴ wydatków zadania *LeaNGO*, udokumentowanych łącznie 259 dowodami księgowymi.

⁵⁰ W tym w 2021 r. – 100,8 tys. zł (tj. 86,2% kwoty przekazanej), w 2022 r. – 86,8 tys. zł (tj. 99,9% kwoty przekazanej) oraz w 2023 r. – 84,1 tys. zł (tj. 40,6% kwoty przekazanej).

⁵¹ Przy czym koszty realizacji zadania nie zostały w całości – według stanu na 31 maja 2023 r., zaksięgowane, z uwagi na realizację zadania.

⁵² Poza przypadkiem opisanym w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

⁵³ Kwota 329,3 tys. zł.

⁵⁴ Kwota 268,5 tys. zł.

Stwierdzono, że dla każdego zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencją księgową oraz dokumentację finansowo-księgową, stosownie do obowiązku określonego odpowiednio w § 5 ust. 1 umowy nr 73/PROO/1a/2020 oraz w § 6 ust. 1 umowy nr 254/III/2021. Kwoty wydatków wykazane w sprawozdaniach zasadniczo były zgodne z ewidencją, a stwierdzone różnice nie miały wpływu na wysokość rozliczonej kwoty dotacji⁵⁵. Przy czym w trzech przypadkach zakwalifikowano wydatki o łącznej wartości 18,7 tys. zł do pozycji kosztorysowych innych niż w rzeczywistości dotyczyły. Opisano to w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Co do zasady wydatki ponoszone były zgodnie z harmonogramem, w okresie ich kwalifikowalności, a stwierdzone w tym zakresie stany nieprawidłowe opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. II str. 143-152, 180-225, 328-402, 415-441, t. III str. 1-442, t. IV str. 1-387, t. V str. 1-399)

Fundacja nie dysponowała zasobami kadrowymi umożliwiającymi zrealizowanie samodzielnie całości działań przewidzianych zarówno w zadaniu *Szkoła Liderów*, jak i *LeaNGO*. Jedynymi osobami na stałe związanymi z Fundacją był Prezes Zarządu Fundacji oraz w okresie od sierpnia do połowy listopada 2021 r. koordynatorka projektu *Szkoła Liderów* (zawarta umowa o pracę). Stan ten nie uległ zmianie w wyniku realizacji ww. dwóch projektów. Usługi dotyczące zaplanowanych działań merytorycznych dotyczących szkoleń (kompetencyjnych, jak i dla pracowników Fundacji), mentoringu i konsultacji dla beneficjentów zadania *LeaNGO* czy obsługi PR i marketingu, jak również usługi administracyjne, związane z księgowością, jak również koordynacją projektów, były zlecane wykonawcom zewnętrznym. Na pytanie, dlaczego nie zdecydowano się na zbudowanie własnych, trwałych struktur instytucjonalnych zadane w toku kontroli, Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że taki model uznany został za najbardziej efektywny, a wykształceni wolontariusze mogli brać udział w nowych projektach. Zeznał także, w odniesieniu do osób, którym w powtarzalny sposób zlecano określone usługi szkoleniowe, eksperckie czy mentoringowe, że nie pamięta, czy z tymi osobami zawierano jakiegokolwiek umowy o współpracy oraz, że cyt. „w biznesie współpracuje się z ludźmi, do których ma się zaufanie, których się zna”. W odniesieniu do sposobu wyboru podwykonawców oraz zachowania zasady konkurencyjności przy ich wyborze wskazał, że nie pamięta, czy w Fundacji przyjęto procedury w tym zakresie. Dodał, że rozeznanie rynku było robione, a przy wyborze np. usługobiorcy z zakresu marketingu i PR kierowano się wskaźnikiem jakości do ceny.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że dotacja otrzymana na realizację zadania *Szkoła Liderów* została przyznana w ramach priorytetu 1a *Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego*, której przeznaczenie było m.in. wspieranie rozwoju instytucjonalnego organizacji pozarządowych, w tym budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania oraz podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją. Przyjęty przez Fundację model funkcjonowania, w powiązaniu z wielością osób zaangażowanych w zarządzanie/koordynację projektami czy brakiem stałej obsługi księgowej, w ocenie Izby nie sprzyjał realizacji tego celu. Fundacja opierała bowiem swoją działalność o działalność podmiotów trzecich i jako taka nie rozwijała własnego, niezależnego potencjału osobowego, stanowiącego istotny element budowania samodzielności w sektorze pozarządowym. Nie sprzyjała temu także rotacja i wielość osób na stanowisku koordynatora projektu. Faktycznie żadne z ww. zadań nie zostało od początku do końca skoordynowane przez jedną osobą. Umiejętności nabyte przez osoby zaangażowane – na różnym etapie, w realizację tych zadań, nie są więc

⁵⁵ W ewidencji zaksięgowano co najmniej jeden wydatek, który stanowił koszt własny Fundacji, o wartości poniżej 0,5 tys. zł.

kompletne. W dalszej perspektywie czasu, przy podejmowaniu kolejnych przedsięwzięć, nadal będą wymagały uzupełnienia, co osłabia w ocenie Izby potencjał Fundacji.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 143-200)

Dla potrzeb rozliczenia dotacji Fundacja dokumentowała poniesione wydatki głównie za pomocą rachunków bądź faktur wystawianych przez kontrahentów. Z treści tych dokumentów wynikało, że w większości przypadków dokumentowały one usługi bądź dostawy, które były zgodne z przeznaczeniem określonym we wniosku/ofercie oraz umowie. Nieprawidłowości stwierdzono w pięciu przypadkach na kwotę 13,0 tys. zł, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Niemniej jednak na dowodach księgowych (w szczególności dotyczy to faktur) Fundacja nie zamieszczała żadnego opisu merytorycznego, wskazującego czego wydatek konkretnie dotyczył (z wyjątkiem pozycji kosztorysowej zadania). Do faktur nie załączano także dowodów realizacji usługi/dostawy. W nielicznych przypadkach zawierano pisemne umowy, określające prawa i obowiązki stron, w tym zakres realizowanej usługi, wysokość umówionego wynagrodzenia oraz warunki jego wypłaty. Przykładowo:

- w 2022 r. w ramach zadania *Szkoła Liderów* Fundacja rozliczyła dwie faktury – jedna na kwotę 4,3 tys. zł, druga na kwotę 1,2 tys. zł – dotyczące usług gastronomicznych. Faktury nie zostały opisane merytorycznie, m.in. w zakresie dotyczącym wskazania jakiego wydarzenia, kiedy i z czym związanego dotyczyły. Nie załączono do nich także żadnej oferty. Obie faktury wystawiły w dniach 16 grudnia i 19 grudnia 2022 r. podmioty z zarejestrowaną siedzibą w Karpaczu. Jedynie z informacji zamieszczonych w sprawozdaniu końcowym z realizacji ww. zadania wynikało, że w dniach 14-16 grudnia 2022 r. Fundacja zorganizowała w Karpaczu szkolenie kompetencyjne. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił z kolei, że w jednym dniu żywienia nie było opłacone w hotelu, stąd druga faktura z restauracji;

- w zadaniu *LeaNGO* Fundacja rozliczała ze środków dotacji wydatki na mentoring/konsultacje dla beneficjentów projektu. Usługi te świadczyły różne osoby, które prowadząc głównie jednoosobowe działalności gospodarcze wystawiały na rzecz Fundacji faktury. Na fakturach Fundacja nie zamieszczała opisów, z których wynikałby zakres rozliczonej usługi, w tym liczba przepracowanych z beneficjentami godzin. Nie przedłożono w toku kontroli także umów zawartych z tymi podmiotami, w których ustalono by zasady współpracy, w tym zakres zaangażowania czy sposób ustalania i wypłaty wynagrodzenia;

- w ramach zadania *Szkoła Liderów* oraz *LeaNGO* usługi z zakresu promocji, PR i marketingu na rzecz Fundacji w latach 2020-2022 świadczyła głównie spółka, która (zgodnie z danymi zamieszczonymi w KRS) do 6 października 2020 r. miała zarejestrowaną siedzibę pod tym samym adresem, co siedziba Fundacji. Prezes tej spółki prowadził z ramienia Fundacji m.in. w 2021 r. szkolenia dla beneficjentów zadania *Szkoła Liderów*. W latach 2020-2022 ze środków dotacji otrzymanych z NIW spółce tej Fundacja wypłaciła 64,7 tys. zł (zadanie *Szkoła Liderów*) oraz 30,0 tys. zł (zadanie *LeaNGO*). Do kontroli przedłożono wyłącznie dwie umowy zawarte z tą spółką, na podstawie których wypłacone jej łącznie 58,0 tys. zł. Dotyczyły one świadczenia usług z zakresu public relations oraz marketingu w zadaniu *Szkoła Liderów* i *LeaNGO*. Zakres usług obejmował zasadniczo wykonanie tych samych czynności, przy czym w przypadku zadania *LeaNGO* był on szerszy o dwa dodatkowe działania. Nie został on w żaden sposób zwymiarowany⁵⁶. Za trzy miesiące realizacji usług w 2020 r. w zadaniu *Szkoła Liderów* Fundacja zapłaciła spółce 40,0 tys. zł,

⁵⁶ Np. poprzez wskazanie minimalnej liczby publikacji w mediach społecznościowych; liczby odbytych spotkań z Zarządem Fundacji z zakresu doradztwa marketingowego, czy uściślenia zasad promocji zadań.

z kolei za cztery w 2021 r. w zadaniu *LeaNGO* 18,0 tys. zł. Wynagrodzenie z 2020 r. wypełniało całość budżetu zaplanowanego na ten rok w kategorii *promocja działań Fundacji*. Zestawienie czynności wykonanych przez spółkę w zadaniu *Szkoła Liderów* nie zostało przedłożone w toku kontroli. Z kolei dla zadania *LeaNGO* przedłożono jedno zbiorcze zestawienie mimo, iż zgodnie z umową powinno takie zostać sporządzone i załączone do każdej faktury wystawionej w związku z realizacją umowy (były ich cztery). Zestawienie nie zostało przez nikogo podpisane, nie odnosiło się także do całego zakresu czynności, do których wykonana spółka została zobowiązana. Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że sprawozdanie końcowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdań częściowych, przy czym nie pamiętał, czy zostały one stworzone. Dodał, że pozostałe działania też były wykonywane i być może pominał jakiś dokument, przekazując materiały;

- w ramach zadania *LeaNGO* w 2023 r. obsługę PR prowadził dla Fundacji kontrahent (spółka), który do 31 maja 2023 r. wystawił jedną fakturę za okres styczeń-marzec 2023 r. w wysokości 15,0 tys. zł. W zarządzie tej spółki (dwuosobowym) zasiadał Prezes Zarządu Fundacji. Na realizację usługi nie zawarto pisemnej umowy. Do faktury nie dołączono żadnych dokumentów wskazujących na umówiony i zrealizowany zakres usługi. Nie została ona także merytorycznie opisana. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że usługa polegała na opracowaniu scenariusza szkoleń dla beneficjentów projektu w zakresie zarządzania projektami, organizacją i innych podobnych kwestii, a także nagranie i obróbka wideo tych materiałów czy też publikacja ich na kanale YouTube. W wyjaśnieniach i zeznaniach wskazał, że usługa była wynikiem ustaleń z drugim członkiem zarządu spółki.

Zdaniem Izby przyjęty przez Fundację sposób postępowania utrudniał ustalenie, na czym wykonana usługa, udokumentowana tylko dowodem księgowym, polegała, czy została faktycznie wykonana (w umówionym zakresie) oraz czy i w jakim zakresie rzeczywiście służyła realizacji założonych celów, na które Fundacja otrzymała dotację. Uwarunkowania te wpływały niekorzystnie na przejrzystość wydatkowania środków publicznych pochodzących z dotacji.

Ponadto, ustalenia kontroli nie pozwalają przyjąć, by w Fundacji obowiązywały sformalizowane zasady dokonywania zakupów.

NIK zauważa, że dokonywanie zakupów bez udokumentowanego przeprowadzania procesu wyboru wykonawców w połączeniu z powszechną praktyką niezawierania z nimi pisemnych umów, prowadzi do braku możliwości jednoznacznego potwierdzenia, że zagwarantowane jest przestrzeganie, określonych w art. 44 ust. 3 ufp, zasad wydatkowania środków publicznych, znajdujących zastosowanie do beneficjentów dotacji⁵⁷. Zgodnie z tym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane: [1] w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, [2] w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz [3] w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli: t. I str. 122-160, 192-207, t. III str. 1-442, t. IV str. 1-387, t. V str. 1-399)

Dowody księgowe, stanowiące podstawę ujęcia wydatków w ewidencji finansowo-księgowej, nie spełniały wymagań określonych w art. 21 uor. Nie opisywano ich również zgodnie z umową co do źródła finansowania. Powyższe omówiono szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W przypadku 18 wydatków dokonano ich po

⁵⁷ Zob. np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 12 kwietnia 2023 r., sygn. akt III SA/Wr 621/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2021, sygn. akt V SA/Wa 1866/20, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt I GSK 2086/18, dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych pod adresem: <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/cbo/query>, dalej: CBOSA.

terminie płatności określonym na fakturze/w umowie, co naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ufp.

Płatności za wykonane usługi bądź dostarczane towary były wykonywane zasadniczo z rachunków bankowych wskazanych w umowach, na które wpływały środki z dotacji przekazywanej przez NIW. Przy czym w żadnej z ww. dwóch umów nie przewidziano zapisów zobowiązujących Fundację do ponoszenia wydatków dotyczących tych zadań z tych rachunków. Z ich wykorzystaniem dokonywano także transakcji niezwiązanych z realizowanymi zadaniami finansowanymi ze środków NIW (w tym przelewów między kontami własnymi Fundacji), a następnie w późniejszym terminie je refundowano. Stwierdzono co najmniej trzy przypadki, w których środki z dotacji udzielonej na zadanie *Szkoła Liderów* zostały wykorzystane do pokrycia kosztów związanych z zadaniem *LeaNGO*, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. III str. 1-442, t. IV str. 1-387, t. V str. 1-399)

W ramach dotacji otrzymanych na oba ww. zadania, Fundacja rozliczała wydatki z tytułu czynszu za najem lokalu, w którym miała swoją siedzibę. W latach 2021-2023 pod tym adresem swoją siedzibę bądź adres do doręczeń miało również co najmniej dziewięć innych podmiotów, w tym osobowo powiązanych z Prezesem Zarządu Fundacji (m.in. Fundacja AsperIT). Dla potrzeb zadania *Szkoła Liderów* Fundacja z lokalu⁵⁸ o powierzchni 106,75 m² wynajmowała 13,3 m² wraz z dostępem do części wspólnych (nie określono metrażu tych części) oraz możliwością korzystania z miejsca postojowego za kwotę: w okresie od 1 sierpnia 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r. – 1,2 tys. zł miesięcznie, w okresie od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. – 1,6 tys. zł miesięcznie. Z kolei dla potrzeb zadania *LeaNGO* wynajmowano 10,1 m² za kwotę 1,0 tys. zł (od 1 września 2021 r.), a następnie za 0,8 tys. zł (od 1 stycznia 2023 r.). W okresie, w którym jednocześnie Fundacja rozliczała czynsz za najem lokalu w dwóch zadaniach, w pierwszym z nich m² kosztował Fundację 120,0 zł, a w drugim 99,0 zł. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że cena za m² uzależniona była od rodzaju pomieszczenia – jego usytuowania i wyposażenia, przy czym nie pamiętał szczegółów. Nie wyjaśnił również przyczyn wzrostu czynszu od 1 września 2021 r. rozliczanego w zadaniu *Szkoła Liderów*.

Lokal stanowił własność osób bezpośrednio spokrewnionych z Prezesem Zarządu Fundacji. Fundacja nie wynajmowała go jednak bezpośrednio do właścicieli. Stroną zawartych z Fundacją umów na najem były: (1) do 30 sierpnia 2021 r. spółki (w różnych okresach), w których Zarządzie zasiadał - przed bądź po okresie obowiązywania tych umów, Prezes Zarządu Fundacji, (2) a od 1 września 2021 r. żona Prezesa Zarządu Fundacji, występująca jako prowadząca własną działalność gospodarczą. W umowach najmu z Fundacją zawierano wskazanie, że ww. wynajmujący posiadali „prawo do zarządzania oraz czerpania wszelkich korzyści niematerialnych i materialnych” z nieruchomości. Podmioty te, reprezentowane przez Prezesa Zarządu Fundacji, nie przedłożyły na żądanie kontrolera NIK umów najmu z właścicielami nieruchomości, wskazując, że ww. prawo wynikało z umowy najmu. Według Prezesa Zarządu Fundacji reprezentującego te podmioty, umowy najmu zawierano z podmiotem trzecim, stanowiąc one tajemnicę przedsiębiorstwa i dotyczą stosunku prawnego nie objętego przedmiotem i podmiotem kontroli. W związku z tym, według Prezesa Zarządu Fundacji, brak jest podstawy prawnej do żądania wydania tej dokumentacji. Nie przedłożono także żądanego przez kontrolera NIK zestawienia listy najemców nieruchomości ze wskazaniem ich nazw (wraz z nr NIP), powierzchni wynajmowanej danemu najemcy, wynagrodzenia uzyskiwanego od poszczególnych najemców. Prezes Zarządu Fundacji wskazał, że również to wykracza poza zakres

⁵⁸ W skład którego wchodziły – zgodnie z umową, trzy pokoje, pokój połączony z holem i kuchnią, łazienki, WC, i hol.

podmiotowy kontroli. NIK zauważyła, że zgodnie z art. 29 ust. 2 ustawy o NIK, dostęp Najwyższej Izby Kontroli do dokumentów i materiałów potrzebnych do ustalenia stanu faktycznego w zakresie kontrolowanej działalności, lecz zawierających informacje stanowiące tajemnicę ustawowo chronioną może być wyłączony lub ograniczony jedynie na podstawie innych ustaw. Przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁵⁹, które regulują kwestie tajemnicy przedsiębiorstwa, nie wyłączają Izbie dostępu do niej. Ponadto żądanie skierowane do podmiotów wynajmujących Fundacji lokal miało ścisły związek z zakresem przedmiotowym i podmiotowym kontroli, jako element badania legalności i gospodarności wydatków finansowanych ze środków dotacji na najem powierzchni dla potrzeb siedziby Fundacji. Z tych względów odmowa przekazania NIK materiałów przez podmioty niekontrolowane, reprezentowane przez Prezesa Zarządu Fundacji, utrudniła ustalenie stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli: t. I str. 97-98, 131, 137, 192-207, t. III str. 313-314, 357-371, t. IV str. 147-168, t. V str. 98-108, 347-352, t. VI str. 1-9)

W obu zadaniach Fundacja rozliczała ze środków dotacji wynagrodzenie kierownika Fundacji/projektu.

W okresie realizacji zadania *Szkoła Liderów* wynagrodzenie z tego tytułu pobierało łącznie siedem osób (w niektórych miesiącach jednocześnie dwie, trzy a nawet cztery osoby) w tym Prezes Zarządu Fundacji⁶⁰ oraz jego małżonka. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że ze względu na zmiany na rynku pracy ciężko było pozyskać jedną osobę, szczególnie w budżecie przewidzianym we wniosku⁶¹, która spełniłaby wszystkie kryteria w nim określone. Stąd koniecznym było uzupełnienie szerokich kompetencji poprzez współpracę z różnymi osobami, a ogniwem scalającym to wszystko był on sam.

Ani z Prezesem Zarządu Fundacji ani z jego małżonką Fundacja nie zawarła umowy pisemnej, a rozliczeń dokonywano na podstawie faktur wystawianych przez Prezesa Zarządu Fundacji lub jego małżonkę jako podmioty prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze. W większości przypadków (11 z 17 faktur) wynagrodzenie wskazane na fakturach ustalono jako iloczyn stawki godzinowej (od 40,0 zł do 200,0 zł) oraz liczby godzin. Przy czym ewidencji czy listy obecności nie prowadzono. Z pozostałymi osobami zawierano umowy cywilnoprawne, a także z jedną osobą w okresie od 1 sierpnia 2021 r. do 10 listopada 2021 r. umowę o pracę na pełen etat z wynagrodzeniem 2,8 tys. zł brutto miesięcznie. Umowy cywilnoprawne rozliczane były według stawki godzinowej, a do rachunków dołączano ewidencję czasu pracy⁶². Stawka godzinowa nie była jednolita dla każdej osoby i mieściła się w przedziale od 20,0 zł do 85,0 zł za godzinę. Przy czym w każdym przypadku w umowie cywilnoprawnej wskazywano: „zakres prac zgodny z zapisami wniosku o dofinansowanie” oraz ewentualnie „[...] umową na realizację projektu”.

W zadaniu *LeaNGO* wynagrodzenie koordynatora projektu rozliczane były w ramach kategorii budżetu: koszty administracyjne. We wniosku nie wskazano ani zakładanego miesięcznego wynagrodzenia dla koordynatora, ani sposobu skalkulowania założonego budżetu, ani zakresu obowiązków przypisanego tej funkcji. Nie określono także, w jaki sposób praca koordynatora miała być monitorowana, rozliczana i dokumentowana. Zgodnie z Regulaminem konkursu NOWEFIO wymagano, by koszty te były bezpośrednio związane z realizacją zadania. Podobnie, jak w przypadku zadania *Szkoła Liderów*, wynagrodzenie z tytułu koordynacji zadania pobierało kilka osób, w tym Prezes Zarządu Fundacji i jego małżonka. Jedynie dla

⁵⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1233.

⁶⁰ Za 140 godzin w 2021 r. oraz 387,5 godzin w 2022 r.

⁶¹ Tj. 5,5 tys. zł – 6,0 tys. zł brutto.

⁶² Zawierającą następujące dane: data, liczba przeprowadzonych godzin (od-do) oraz podpis.

osób, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne, prowadzono ewidencję przepracowanych godzin. Ewidencji nie prowadzono dla Prezesa Zarządu Fundacji ani dla jego małżonki. Przyjęte stawki za realizację usługi wahały się od 25,0 zł za godzinę do 50,0 zł za godzinę.

Wynagrodzenie Prezesa Zarządu Fundacji oraz jego małżonki z tytułu koordynacji ww. dwóch projektów, sfinansowane ze środków dotacji, wyniosło 37,7 tys. zł (w przypadku zadania *Szkoła Liderów*) oraz 42,6 tys. zł (w przypadku zadania *LeaNGO*), co stanowiło odpowiednio 36,7% i 76,2% kosztów koordynacji ogółem w tych zadaniach.

NIK zauważa, że w przedsięwzięciach finansowanych ze środków publicznych przyznawanych przez NIW nie wprowadzono mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko występowania konfliktu interesów, szczególnie w sytuacji finansowania usług świadczonych na rzecz beneficjentów przez osoby zajmujące u nich kierownicze stanowiska, ich bliskich czy podmioty powiązane osobowo bądź (ewentualnie) kapitałowo z beneficjentami.

NIK zwraca również uwagę, że nieposiadanie przez Fundację dokumentacji potwierdzającej realizację określonych usług w zadeklarowanym wymiarze czasu i zakresie (gdy w żaden inny sposób nie został on określony), wzbudza uzasadnione wątpliwości co do ich faktycznego wykonania, prawidłowości ustalenia wysokości wynagrodzenia wypłaconego z tego tytułu i co do zasadności jego rozliczenia w ramach otrzymanej dotacji. Powyższe doprowadziło m.in. do sytuacji, w której nie sposób było w toku kontroli ustalić, za zrealizowanie jakich czynności wypłacano wynagrodzenie koordynatorom projektu *LeaNGO* bądź, czy wypłacone dwukrotnie wynagrodzenie dla Prezesa Zarządu Fundacji za styczeń 2022 r. i 2023 r. było należne bądź też nie. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił przy tym, że nie pamięta tej sytuacji.

(akta kontroli: t. I str. 115-116, 129-130, 144-149, 192-207, t. II str. 208-225, 415-441)

Ze środków otrzymanych z NIW na realizację ww. dwóch zadań Fundacja ponosiła wydatki na wyposażenie biura. W ramach zadania *Szkoła Liderów* zakupiono m.in. osiem smartfonów różnych marek, dwa tablety, trzy laptopy, drukarkę laserową, tablicę ścieralną czy panele akustyczne do biura. W ramach tej pozycji kosztorysowej opłacono także zabudowę miejsca postojowego. Z kolei ze środków przeznaczonych na realizację zadania *LeaNGO* sfinansowano zakup szklanych drzwi do pomieszczenia Fundacji, kary graficznej czy pięciu par słuchawek.

W wyjaśnieniach złożonych do NIW koordynatorka projektu *Szkoła Liderów* wskazywała w 2020 r. m.in. na niezbędność tego wyposażenia w aspekcie organizacji szkoleń, obsługi Fundacji przez wolontariuszy czy pracy i komunikacji w dobie pandemii COVID-19. Prezes Zarządu Fundacji zapytany w toku kontroli o to, przez kogo osiem telefonów było wykorzystywanych, odpowiedział, że nie pamięta.

NIK wskazuje, że do kontroli Prezes Zarządu Fundacji nie sporządził, mimo żądania kontrolera NIK, wykazu wolontariuszy uczestniczących w realizacji zadania *Szkoła Liderów*, przedstawiając przy tym wyłącznie jedną umowę wolontariacką obowiązującą w okresie od grudnia 2021 r. do listopada 2022 r. Także liczba osób wykonujących czynności koordynatora tego projektu w jednym czasie nie uzasadniała, w ocenie NIK, potrzeby zakupu aż ośmiu telefonów. Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, wydatków należy dokonywać w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Mając na uwadze powyższe, w ocenie Izby zachodzi ryzyko braku adekwatności dokonanych zakupów w stosunku do realizowanych wówczas przez Fundację działań w ramach otrzymanej dotacji.

(akta kontroli: t. II str. 208-225, 244, 415-441, t. III str. 2-12)

Fundacja finansowała ze środków dotacji otrzymanych z NIW także szkolenia dla swoich pracowników. W zadaniu *Szkoła Liderów* liczba odbytych szkoleń stanowiła wskaźnik rezultatu w działaniu „Szkolenia podnoszące kompetencje kadry pracowniczej”, za pomocą którego dotacja była rozliczana przez NIW. Z kolei nakłady na szkolenia w zadaniu *LeaNGO* stanowiły koszty rozwoju instytucjonalnego Fundacji. Sposób dokumentowania zrealizowania szkolenia nie został w tym zadaniu określony.

Według sprawozdania końcowego z realizacji zadania *Szkoła Liderów*, Fundacja zorganizowała 12 szkoleń podnoszących kompetencje kadry pracowniczej, w tym w 2020 r. trzy, w 2021 r. jedno oraz w 2022 r. osiem. Przy czym w 2020 r. jedno ze szkoleń w sprawozdaniu częściowym opisane zostało jako „kilkudniowe warsztaty uczące jak stworzyć misję, wizję i strategię fundacji”. Z dokumentacji finansowo-księgowej oraz umowy zawartej z kontrahentem wynikało, że szkolenie to trwało dwa dni. Prezes Zarządu Fundacji w toku kontroli wskazał dodatkowo na dwa inne szkolenia, w których uczestniczył on i koordynator projektu, a które rozliczono w innych pozycjach kosztorysowych zadania. Za ww. trzy szkolenia (38 godzin szkoleniowych) dla Prezesa Zarządu Fundacji oraz koordynatora projektu Fundacja zapłaciła jednemu kontrahentowi 12,0 tys. zł⁶³. W toku kontroli nie przedłożono list obecności dla trzech szkoleń dla kadry pracowniczej (jednego przeprowadzonego w 2020 r. i dwóch z 2022 r.), co uniemożliwia potwierdzenie, że szkolenia te faktycznie się odbyły. Z kolei szkolenie „Będę menadżerem”, na które została skierowana koordynatorka Fundacji zostało opłacone i rozliczone z dotacji w 2020 r., lecz zrealizowane w lutym 2021 r., co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W ewidencji księgowej prowadzonej dla tego zadania oraz w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania – w pozycji kosztorysowej „szkolenie kadr Fundacji” rozliczono także wydatki w łącznej kwocie 3,2 tys. zł na realizację dwóch szkoleń (tj. prawne i wewnętrzne kadr Fundacji), których nie wskazano w opisie działania nr (7) ani w opisie wskaźnika rezultatu. Nie przedłożono w toku kontroli także list obecności z tych szkoleń. Prezes Zarządu Fundacji nie pamiętał, czego szkolenie wewnętrzne dotyczyło.

W szkoleniach (ośmiu) sfinansowanych ze środków dotacji na realizację zadania *LeaNGO* w latach 2021-2022 uczestniczył wyłącznie Prezes Zarządu Fundacji. Dotyczyły one m.in. psychologii przywództwa, ochrony danych osobowych, coachingu, narzędzi internetowych, przygotowania umów z kontrahentami, nagrywania podcastów i wideoblogów czy budowania procesów rekrutacyjnych w fundacji. W przypadku czterech z nich w toku kontroli przedłożono listy obecności bądź certyfikat ukończenia szkolenia. W pozostałych przypadkach Fundacja posiadała jedynie wystawioną przez kontrahenta fakturę.

Na szkolenia w zadaniu *LeaNGO* Fundacja wydatkowała łącznie 13,0 tys. zł.

(akta kontroli: t. I str. 122-160, 176-185, 192-207, t. II str. 208-225, 415-441)

Fundacja wywiązywała się z obowiązków informacyjnych związanych z promocją źródła finansowania realizowanych zadań publicznych, aczkolwiek nie w każdym przypadku. Szczegóły opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I str. 186-191, t. III str. 233-259, 333-341)

W okresie objętym kontrolą NIW nie przeprowadzał kontroli w Fundacji.

(akta kontroli: t. I str. 174)

⁶³ Szkolenia z zakresu pozyskiwanie środków w drodze otwartych konkursów grantowych, animacji zespołu fundacji w budowie planu działania podmiotu oraz współpracy w NGO.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wbrew zasadom określonym w programach, w ramach których Fundacja realizowała dofinansowane projekty oraz wbrew postanowieniom zawartych umów dotacji, ze środków publicznych sfinansowano wydatki, które dotyczyły dostaw bądź usług niezajdujących się w opisie dla określonych kategorii wydatków, zamieszczonym w kosztorysie tych zadań, bądź które nie służyły w pełni realizacji finansowanych zadań. Tym samym Fundacja sfinansowała i rozliczyła ze środków publicznych pochodzących z dotacji wydatki na łączną kwotę 12,9 tys. zł, które nie były kwalifikowalne. Powyższe dotyczyło:

a) w przypadku zadania *Szkoła Liderów*:

- wydatku na usługi programistyczne na potrzeby organizacji paneli i debat w 2020 r., na kwotę 1,0 tys. zł⁶⁴, który to zakup został rozliczony w ramach kategorii wydatku w *Organizacja paneli oraz debat*. Tymczasem z uzasadnienia zamieszczonego we wniosku wynikało, że pozycja ta obejmuje „koszty organizacyjne związane bezpośrednio z organizacją debat i paneli dyskusyjnych w ilości określonych we wskaźnikach wniosku. Mowa tutaj o kosztach cateringu, produkcji materiałów promocyjnych, przerwy obiadowej, czy też w razie konieczności, wynajęcia sali odpowiednio przygotowanej do wymagań konkretnej formy spotkania”. Rozszerzenie opisu kategorii wydatku nie było zgłaszane do NIW.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że nie pamięta przyczyn takiej kwalifikacji wydatku.

- wydatku na usługę budowlaną dostawy i montażu elementów zabudowy miejsca postojowego na kwotę 9,5 tys. zł⁶⁵. Wydatek ten został przez Fundację zakwalifikowany do pozycji kosztowej *Wyposażenie biura* i rozliczony w 2020 r. Z uzasadnienia zamieszczonego we wniosku wynikało z kolei, że pozycja ta obejmuje wyposażenie do biura, materiały eksploatacyjne, aparaty telefoniczne, urządzenia mobilne, interaktywne pomoce naukowe, materiały biurowe, sprzęt elektroniczny, itp. w celu „zapewnienia prawidłowych warunków do pracy pracowników etatowych”.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że zabudowa miejsca postojowego jest miejscem, w którym pracownicy i współpracownicy mogą trzymać, np. rower, którym przyjeżdżają do Fundacji.

- dwóch wydatków w kwocie 1,2 tys. zł⁶⁶ dotyczących zwrotu kosztów noclegu dla dwóch osób, szkolących uczestników szkolenia kompetencyjnego w Karpaczu. Wydatki te zostały zakwalifikowane przez Fundację do pozycji *Zwrot kosztów noclegu*, która dotyczyła działania polegającego na zaangażowaniu w debaty i panele dyskusyjne ekspertów i obejmowała koszty noclegów ekspertów z poza terenu Wrocławia.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że nie pamięta, dlaczego w taki sposób zakwalifikowano ten wydatek.

b) w przypadku zadania *LeaNGO*:

- wydatku na udzielenie wsparcia dla szkoleniowca w zakresie obsługi i przygotowania sprzętu do prezentacji i przeprowadzenia szkolenia na kwotę 1,2 tys. zł⁶⁷. Wydatek ten został zakwalifikowany do pozycji kosztorysu *Organizacja szkoleń stacjonarnych*, obejmującej koszty związane

⁶⁴ Udokumentowanego fakturą nr FV 2/12/2020 z 30 grudnia 2020 r.

⁶⁵ Udokumentowanego fakturą nr FS/2020/12/12/FM z 23 grudnia 2020 r.

⁶⁶ Udokumentowanych fakturą nr 769/2022 i nr 770/2022 z 19 grudnia 2022 r.

⁶⁷ Udokumentowanego fakturą nr PL/4/12/2021 z 31 grudnia 2021 r.

z zakwaterowaniem uczestników, wyżywieniem, dojazdem uczestników, opracowaniem i wydrukiem materiałów dydaktycznych. Rozszerzenie opisu tej kategorii nie było zgłaszane do NIW.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że w ocenie Fundacji tego typu usługa kwalifikowała się jako istotny element w kontekście szkolenia i dlatego możliwe, że nie było to zgłaszane do NIW.

NIK nie podziela argumentów Prezesa Zarządu Fundacji. Zarówno Regulamin konkursu PROO, jak i NOWEFIO przewidywały procedurę zmiany, w tym rozszerzenia, opisu czy uzasadnienia określonych kategorii wydatków. Z możliwości takiej Fundacja nie skorzystała. Stąd też mając na uwadze zobowiązanie, wynikające z zawartych umów, do realizowania zadania zgodnie z założeniami wniosku/oferty i postanowieniami regulaminu konkursu, Fundacja winna była rozliczać w ramach poszczególnych kategorii wydatków wyłącznie te usługi czy dostawy, które zostały literalnie wskazane w budżecie/kosztorysie zadania.

Poniesienie niekwalifikowalnych wydatków w łącznej wysokości (bez zaokrągłeń) 12 878,50 zł może skutkować stwierdzeniem wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, a co za tym idzie – nałożeniem obowiązku zwrotu tak wydatkowanych środków.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 143-152, 201-225, 347-402, t. III str. 272-273, 284-287, t. IV str. 110-113, t. V str. 3)

2. W ramach zadania *Szkoła Liderów* Fundacja wadliwie zakwalifikowała określone wydatki do poszczególnych pozycji kosztorysu. Dotyczyło to:

- dwóch wydatków poniesionych w 2020 r. na szkolenie z zakresu współpracy w zespole NGO oraz animację zespołu Fundacji w budowie planu działania podmiotu na łączną kwotę 8,0 tys. zł. Wydatki te zostały zaksięgowane w ewidencji finansowo-księgowej prowadzonej dla tego zadania oraz rozliczone w pozycji odpowiednio: *Angaż szkoleniowców* (działanie: *Organizacja certyfikowanych działań kompetencyjnych*) oraz *Honoraria ekspertów* (działanie: *Zaangażowanie w działania Fundacji kadry ekspertów*), podczas gdy z przedłożonej w toku kontroli dokumentacji wynikało, że w szkoleniach uczestniczyli wyłącznie pracownicy Fundacji (Prezes Zarządu Fundacji oraz koordynatorka). Wyżej wskazana kwota winna zwiększyć wykonanie w pozycji wydatku *Szkolenie kadr Fundacji*. Przy czym rozliczenie dodatkowo 8,0 tys. zł w tej pozycji wpłynęłoby na przekroczenie zaplanowanego budżetu (o 7,7 tys. zł) i wymagałoby zgłoszenia oraz akceptacji NIW.

W związku z powyższym w ocenie Izby kwotę 7 732,50 zł (bez zaokrągłeń), stanowiącą nadwyżkę zaplanowanego budżetu w pozycji *Szkolenia kadr Fundacji*, należy uznać za dotację pobraną w nadmiernej wysokości. Na gruncie art. 169 ust. 1 ufp rodzi to konieczność zwrotu tych środków do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wskazujących na pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

- wydatku poniesionego na szkolenie z nowoczesnych technik sprzedaży i negocjacji zorganizowanego w Karpaczu w 2022 r. w kwocie 10,7 tys. zł, który został zaksięgowany w ewidencji finansowo-księgowej prowadzonej dla tego zadania oraz rozliczony w pozycji *Honoraria ekspertów*, podczas gdy dotyczył szkolenia wykazanego przez Fundację w sprawozdaniu końcowym jako szkolenie kompetencyjne. Pozycja budżetu *Honoraria ekspertów* dotyczy działania nr (6), które zgodnie z opisem zamieszczonym we wniosku odnosi się do zaangażowania ekspertów w debaty i panele dyskusyjne, podczas gdy

szkolenia kompetencyjne to działanie nr (1). Wskazana kwota 10,7 tys. zł winna była zwiększyć wykonanie⁶⁸ w pozycji wydatku *Angaż szkoleniowców*.

W obu przypadkach Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że nie pamięta dlaczego ww. wydatki zostały w ten sposób zakwalifikowane.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 143-152, 201-225, 347-402, t. III str. 262-265, t. IV str. 97-98)

3. Ze środków dotacji przyznanej w 2021 r. na realizację zadania *Szkoła Liderów* i zgromadzonej na rachunku bankowym dedykowanym wpływowi środków z NIW na realizację tego zadania, 8 października 2021 r. i 29 grudnia 2021 r. Fundacja opłaciła trzy wydatki na łączną kwotę 8,2 tys. zł za odpowiednio: zakup karty graficznej⁶⁹ oraz promocję projektu w mediach społecznościowych⁷⁰ i przygotowanie materiałów dydaktycznych⁷¹, które dotyczyły realizacji zadania *LeaNGO*. Naruszało to § 2 ust. 8 umowy nr 73/PROO/1a/2020, zgodnie z którym beneficjent zobowiązuje się do wykorzystania środków, o których mowa w § 3 ust. 1 tej umowy, zgodnie z celem, na jaki je uzyskał i na warunkach określonych w tej umowie. Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że poniesione z ww. rachunku bankowego wydatki zostały następnie zrefundowane (15 grudnia 2021 r. oraz 14 stycznia 2022 r.) środkami z rachunku bankowego dedykowanego wpływowi dotacji na realizację zadania *LeaNGO*. W chwili zapłaty bowiem Fundacja wykorzystwała środki, których przeznaczenie było inne. Charakter prawny środków z dotacji wyklucza możliwość ich wykorzystywania (nawet czasowego) na cel inny, niż wskazany w umowie dotacji.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że wydaje się, iż w tych przypadkach był to błąd księgowy, która pomyliła konta, z których miała wykonać przelewy.

W związku z powyższym kwota 8 249,0 zł (bez zaokrąglenia) została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Na gruncie art. 169 ust. 1 ufp rodzi to konieczność zwrotu tych środków do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wskazujących na wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. III str. 114, 120, t. V str. 55-58, 93)

4. W związku z realizacją zadania *Szkoła Liderów* Fundacja sfinansowała i rozliczyła ze środków publicznych pochodzących z dotacji na 2020 r. wydatek w kwocie 1,3 tys. zł, który nie był kwalifikowalny. Wbrew zasadom określonym w programie, w ramach których realizowała dofinansowany projekt oraz postanowieniami zawartej umowy dotacji, wydatek ten nie został bowiem właściwie udokumentowany.

Wydatek ten został udokumentowany dowodem księgowym wystawionym w 2021 r.⁷². Na fakturze wskazano także – jako termin zakończenia dostawy/usługi 4 stycznia 2021 r. Było to sprzeczne z umową, w której okres kwalifikowalności wydatków ustalono od 1 sierpnia do 31 grudnia 2020 r.⁷³ oraz Regulaminem konkursu PROO⁷⁴, stosownie do którego kwalifikowalne wydatki ponoszone w związku z realizacją zadania muszą być dokumentowane za pomocą dowodu księgowego, spełniającego wymogi określone dla dowodu księgowego w uor.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że płatność na pewno była w grudniu 2020 r., a kontrahent wystawił fakturę w nowym roku.

NIK zauważa, że na rachunku bankowym odnotowano wprawdzie przelew na ww. kwotę 30 grudnia 2020 r., przy czym nie można go jednoznacznie powiązać z zamówieniem. Wydatek nie został też potwierdzony dowodem księgowym

⁶⁸ Z 9,2 tys. zł do 19,9 tys. zł.

⁶⁹ Dokument pro forma nr 700003392255 i faktura VAT nr CW/2021/10/028341 z 8 października 2021 r.

⁷⁰ Faktura nr FVS/4/12/2021 z 29 grudnia 2021 r.

⁷¹ Faktura nr FVS/5/12/2021 z 29 grudnia 2021 r.

⁷² Faktura VAT nr 8/M/2021 z 4 stycznia 2021 r.

⁷³ § 2 ust. 2 pkt 1 umowy nr 73/PROO/1a/2020.

⁷⁴ Pkt 16.4. Dokumentacja księgowa i zasady jej przechowywania.

wystawionym w okresie kwalifikowalności bądź świadczącym o wystąpieniu operacji gospodarczej w tym czasie.

Poniesienie niekwalifikowalnego wydatku w łącznej wysokości (bez zaokrążeń) 1 329,44 zł może skutkować stwierdzeniem wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem ma miejsce tylko wówczas, kiedy można ten fakt stwierdzić na podstawie stosownych dokumentów, w przeciwnym wypadku brak jest podstaw do takiego uznania⁷⁵, a ciężar udowodnienia prawidłowości wydatkowania i rozliczenia dotacji spoczywa na beneficjencie, który powinien wykazać się troską o poprawność materialną i formalną dowodów księgowych potwierdzających wykorzystanie dotacji⁷⁶.

(akta kontroli: t. II str. 143-152, 192-207, t. III str. 103, 298-300)

5. Fundacja rozliczyła w ramach dotacji na realizację zadania *Szkoła Liderów* w 2020 r. wydatek w kwocie 2,4 tys. zł związany z uczestnictwem koordynatorki projektu w szkoleniu „Będę menadżerem”, mimo że nie miało ono miejsca w 2020 r. Z informacji uzyskanych przez NIK od organizatora szkolenia wynikało, że odbywało się ono w dniach 4, 5 i 8 lutego 2021 r.⁷⁷. Oznacza to, że w okresie kwalifikowalności wydatków poniesiono nakłady, natomiast nie uzyskano w zamian żadnych efektów.

Tymczasem zgodnie z art. 168 ust. 4 ufp, wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, a w myśl art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a ufp, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. W związku z tym, na gruncie zasad określonych w programie, w ramach którego Fundacja realizowała dofinansowany projekt oraz postanowień zawartej umowy dotacji, ww. wydatek był niekwalifikowalny.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że nie pamięta w szczególności tej sytuacji, bowiem sprawą to zajmowała się koordynatorka Fundacji, ale z jego przypuszczeń i zdawkowych informacji, które posiada, szkolenie to chyba zostało zapoczątkowane w 2020 r. i zakończyło się w 2021 r.

Skoro nakład poniesiony w 2020 r. nie przyniósł efektu w okresie, na który przyznano środki na jego sfinansowanie, należy przyjąć, że wydatek w kwocie 2 398,50 zł (bez zaokrążeń) stanowi dotację pobraną niezgodnie z przeznaczeniem. Na gruncie art. 169 ust. 1 ufp rodzi to konieczność zwrotu tych środków do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wskazujących na wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca także uwagę, że w tym zakresie Fundacja w sprawozdaniach oraz w korespondencji z NIW wskazała nieprawdziwe informacje. Ww. szkolenie nie odbyło się bowiem w 2020 r.

(akta kontroli: t. II str. 143-152, 176-185, 2018-219, t. III str. 103, 309-310)

6. W 2023 r. Fundacja ze środków dotacji na realizację zadania *LeaNGO* opłaciła cztery faktury⁷⁸ na łączną kwotę 11,0 tys. zł wystawione przez kontrahenta za konsultacje (mentoring) dla beneficjentów *LeaNGO*, w sytuacji gdy usługa, za którą zapłacono, nie została w całości wykonana.

⁷⁵ Zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt V SA/Wa 1102/12, Biul. NDFP 2012, nr 4, poz. 10.

⁷⁶ Zob. M. Darmosz, „Zobowiązanie do zwrotu dotacji - próba analizy instytucji na tle regulacji prawnofinansowych oraz podatkowych”, *Finanse Komunalne* z 2022 r., nr 1, s. 43-56.

⁷⁷ Fundacja nie przedłożyła bowiem do kontroli żadnego dokumentu poświadczającego udział koordynatorki w szkoleniu.

⁷⁸ Faktura VAT nr FS/23/1/4 z 31 marca 2023 r., faktura VAT nr FS/23/2/2 z 28 lutego 2023 r., faktura VAT nr FS/23/3/2 z 30 marca 2023 r. oraz faktura VAT nr FS/23/5/1 z 10 maja 2023 r.

Jak wyjaśnił Prezesa Zarządu Fundacji, rozliczeń z kontrahentem (mentorem) dokonywano na podstawie faktur, na których wskazywał on liczbę odbytych spotkań oraz kwotę za spotkanie (210 zł brutto). Z przedłożonej w toku kontroli ewidencji przeprowadzonych przez mentora w 2023 r. konsultacji wynikało, że odbył on ich 30, z kolei na fakturach rozliczono 52,5 spotkania. Zgodnie z przyjętym sposobem rozliczenia, za zrealizowane spotkania Fundacja winna zapłacić kontrahentowi 6,3 tys. zł, podczas gdy faktycznie wydatkowała o 4,7 tys. zł więcej.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że o ile dobrze pamięta, Fundacja zakupiła po negocjacjach z podwykonawcą pakiet godzin „po starej cenie”, który będzie podlegał dalszemu wykorzystaniu.

Według NIK przyjęty przez Fundację sposób zagwarantowania sobie u podwykonawcy dotychczasowej ceny za świadczone usługi naruszał wynikające z art. 44 ust. 3 pkt 1 upr zasady efektywnego gospodarowania środkami publicznymi. Fundacja zrealizowała bowiem zapłatę za rezultat, którego nie otrzymała. Wydatkowano w związku z powyższym kwotę 4,7 tys. zł w warunkach niepewności, co do założonego i pożądanego efektu, kredytuując przy tym działalność kontrahenta środkami publicznymi. Powyższe NIK uznaje za działanie niegospodarne. Zapewnienie stałej ceny można było osiągnąć w inny sposób (np. zawierając umowę o określonych parametrach) bez konieczności ponoszenia wydatków na przyszłość.

(akta kontroli: t. I str. 144-148, 192-207, t. V str. 313-320)

7. W Fundacji w sposób niezgodny z umową nr 73/PROO/1a/2020 wydatkowano środki publiczne w kwocie 16,1 tys. zł, pochodzące z dotacji na realizację zadania *Szkoła Liderów*, na wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji koordynatora Fundacji/projektu.

Wynikało to z zastosowania wyższych stawek godzinowych za świadczenie usług w tym zakresie, niż określone we wniosku, stanowiącym załącznik do zawartej umowy. We wniosku przewidziano bowiem wynagrodzenie koordynatora na poziomie 5,5 tys. zł (w 2020 r. i 2021 r.) i 6,0 tys. zł (w 2022 r.) miesięcznie, co daje uśredniając 32,0 zł i 36,0 zł za godzinę pracy. Tymczasem zastosowane w co najmniej 31 przypadkach⁷⁹ stawki za godzinę świadczenia usługi były wyższe i wynosiły od 36,35 zł do 200,0 zł. We wniosku założono dodatkowo, że pełnienie funkcji koordynatora Fundacji/projektu zostanie powierzone osobie posiadającej doświadczenie w zakresie zarządzania projektami IT, doświadczenie w zarządzaniu ludźmi oraz co najmniej jeden zrealizowany i rozliczony projekt współfinansowany ze środków publicznych. Tymczasem, jak sam przyznał w toku kontroli Prezes Zarządu Fundacji, takiej osoby nie znaleziono, co wymusiło uzupełnienie szerokich kompetencji różnymi osobami. Każda z zatrudnionych osób miała wykonywać zadania kierownika Fundacji/projektu. Jego zakres został określony we wniosku wraz z założonym wynagrodzeniem.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że różne stawki wynikały ze zróżnicowanych kompetencji różnych osób, przy czym nie pamiętał, jakie czynności były wykonywane przez poszczególnych koordynatorów.

(akta kontroli: t. I str. 129-130, 143-152, 180-200, 192-207, t. III str. 315-327, 342-356, 383-385, 397-415, t. IV str. 128-147, 259-324, 369-370)

8. Fundacja niezgodnie z założeniami wniosku/oferty udokumentowała osiągnięcie zadeklarowanych w sprawozdaniach określonych wskaźników rezultatu. Powyższe dotyczy w przypadku:

a) wniosku nr 21708-2 (zadanie *Szkoła Liderów*) wskaźników:

⁷⁹ Liczone jako pojedynczy wydatek.

- „liczba przeprowadzonych szkoleń” (dot. certyfikowanych szkoleń kompetencyjnych) – źródłem danych służących do pomiaru wskaźnika były podpisane przez prowadzących szkolenia listy obecności, wydane certyfikaty ukończenia szkoleń. Żadna lista obecności nie została podpisana przez prowadzącego szkolenie (jedynie przez Prezesa Zarządu Fundacji), a listy obecności – z uwagi na przeprowadzanie szkoleń on-line, przybrały formę (poza jednym z 2020 r.) wydruku z systemu.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że powyższe wynikało ze zdalnego charakteru pracy wynikającego z pandemii.

- „czas pracy kierownika Fundacji” – źródłem danych służących do pomiaru wskaźnika była ewidencja czasu pracownika – podpisane listy obecności ze wskazaną ilością przeprowadzonych godzin w danym dniu. Ewidencji takiej nie przedłożono w toku kontroli dla Prezesa Zarządu Fundacji, jego małżonki oraz pracownika zatrudnionego na umowę o pracę.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że ze względu na dużą część pracy zdalnej mogło to być ewidencjonowane elektronicznie w systemie informatycznym. Dodał, że nie ma już dostępu do subskrypcji, na której było to rejestrowane.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że zgodnie z § 5 ust. 2 umowy nr 73/PROO/1a/2020 beneficjent został zobowiązany do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania przez okres pięciu lat od zakończenia realizacji zadania. Okres ten w tym przypadku nie minął. Brak prowadzenia ewidencji liczby przepracowanych godzin dla ww. osób uniemożliwia również potwierdzenie, że wskaźnik został osiągnięty na zadeklarowanym w sprawozdaniu końcowym poziomie (100%). Z udokumentowanej ewidencją/listą obecności liczby godzin wynikało, że wypracowano 1 964 godzin (na 3 000 założonych), co daje wykonanie wskaźnika na poziomie 65,6%.

- „liczba przeprowadzonych szkoleń” (dot. szkoleń dla kadr Fundacji) – źródłem danych służących do pomiaru wskaźnika były – w przypadku szkoleń organizowanych/współorganizowanych przez Fundację – listy obecności uczestników; z kolei w przypadku szkoleń zakupionych na rynku – raport wraz z kartą zgłoszeniową. Tymczasem do kontroli nie przedłożono: listy uczestników szkolenia dotyczącego cyberbezpieczeństwa (w 2020 r.), listy uczestników dwóch szkoleń dotyczących efektywnego prowadzenia projektów (w 2022 r.) oraz raportów wraz z kartami zgłoszeniowymi dotyczącymi zewnętrznych szkoleń, w których uczestniczyli przedstawiciele Fundacji. Przy czym w przypadku szkoleń zakupionych na rynku ich ukończenie potwierdzały wystawione na rzecz uczestników certyfikaty.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że nie pamięta, dlaczego wartości tego wskaźnika nie udokumentowano zgodnie z wnioskiem.

b) oferty 33257-3 (zadanie *LeaNGO*) i wskaźnika „liczba godzin wsparcia technicznego w procesie wdrażania narzędzi i zdobytych kompetencji dla każdej organizacji” – źródłem informacji o osiągnięciu wskaźnika miały być listy godzin podpisane przez mentorów i osoby od wsparcia technicznego oraz wszystkie organizacje uczestniczące w mentoringu. Do kontroli przedłożono ewidencję z określeniem czasu, daty, imieniem i nazwiskiem konsultanta oraz oznaczeniem beneficjenta, parafowaną przez Prezesa Zarządu Fundacji.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że konsultacje były robione zdalnie, a Fundacja nie ma budżetu, by za każdym razem wysyłać listy z podpisem do beneficjentów. Dodał, że listy zostaną wysłane do uczestników zadania na koniec projektu.

Nadto Fundacja nie udokumentowała osiągnięcia w zadaniu *Szkoła Liderów* wskaźnika rezultatu dotyczącego liczby 12 zaproszonych gości. Nie przedłożono bowiem dokumentacji, z której wynikałoby zaangażowanie w panele bądź debaty co najmniej czterech wskazanych osób w sprawozdaniu bądź raporcie Prezesa Zarządu Fundacji sporządzonym do działania nr (6). Na podstawie udostępnionej dokumentacji, poziom wskaźnika winien wynosić 66,7%.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że eksperci byli zaangażowani w różne formy działań Fundacji, np. panele, debaty czy szkolenia. Izba zauważa jednak, że wskaźnik rezultatu „liczba zaproszonych gości” odnosił się do działania nr (6), dla którego w opisie wskazano (cyt.) „*Jednym z filarów projektu jest współpraca z ekspertami różnych dziedzin, którzy podzielą się swoim doświadczeniem i wezmą udział w organizowanych przez nas panelach dyskusyjnych i debatach*”. Opis ten nie odnosi się więc do szkoleń, które *nota bene* związane są z zupełnie innym działaniem.

(akta kontroli: t. I str. 122-160, 192-207, t. II str. 143-152, 180-200, 2017-225, 328-402, 415-441, t. III str. 233-259, 333-341, t. IV str. 1-71, 369-370)

NIK wskazuje, że Fundacja zobowiązała się do realizacji ww. dwóch zadań zgodnie z warunkami zawartych z NIW umów. Ich integralną część stanowią wnioski/oferty. Stąd też wartość osiągniętych wskaźników rezultatu winna zostać precyzyjnie i jednoznacznie udokumentowana w sposób w nich określony. Każdy z regulaminów konkursu przewidywał możliwość zmiany metody pomiaru wskaźnika, z czego Fundacja nie skorzystała. Izba podkreśla przy tym, że brak pełnego udokumentowania dwóch z ww. wskaźników w zadaniu *Szkoła Liderów* nie skutkowałoby, według Regulaminu konkursu PROO, bezwarunkowym rozliczeniem dotacji⁸⁰.

9. W sprawozdaniu częściowym za 2021 r. z zadania *LeaNGO*, jako potwierdzenie realizacji dwóch wskaźników rezultatu „liczba szkoleń online w tematyce zarządzania organizacją” oraz „liczba szkoleń stacjonarnych z tematyki wybranej przez uczestników w obszarze zarządzania organizacją”, Fundacja wykazała szkolenie o tożsamej tematyce, prowadzone przez tego samego szkoleniowca, lecz raz w formie stacjonarnej, a raz on-line. Przyjęty sposób postępowania Fundacji nie był, w ocenie Izby, zgodny z założeniami oferty. Określono w niej bowiem rozdzielnie zamiar zorganizowania dwóch szkoleń stacjonarnych oraz pięciu szkoleń on-line w obszarze zarządzania organizacją. W ramach projektu powinno się zatem odbyć siedem szkoleń o różnej tematyce, a nie zostać powielone jedno w dwóch różnych formach. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że nie liczy się jakość szkoleń, a ich liczba, co stałoby w sprzeczności z założeniami realizowanego zadania.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że szkolenie on-line było dostępne dla wszystkich beneficjentów, także dla tych którzy nie brali udziału w szkoleniu stacjonarnym. Dodał, że w sytuacji, gdy tematyka była zbyt obszerna i zaistniała potrzeba utrwalenia wiedzy, to dzięki temu mógł to uczynić.

Zdaniem Izby szkolenie on-line mogło stanowić uzupełnienie szkolenia stacjonarnego bądź jego alternatywę, ale jedynie wówczas, gdy nie zostałyby uznane za jedno z pięciu, zdaniem NIK – niezależnych tematycznie, szkoleń on-line, przewidzianych we wniosku.

(akta kontroli: t. I str. 144-145, t. II str. 415-426, t. V str. 31-34)

⁸⁰ Zgodnie z pkt 16.2. „Rozliczenie przez rezultaty” Regulaminu konkursu PROO w przypadku, gdy wszystkie zaplanowane działania zostały zrealizowane a wskaźniki rezultatu zostały osiągnięte na poziomie niższym niż 80%, NIW dokonuje analizy, której celem jest ustalenie możliwej do rozliczenia kwoty dotacji. W szczególności brany jest pod uwagę stosunek wartości dotacji do osiągniętych wskaźników rezultatu (średniej arytmetycznej wszystkich zaplanowanych do osiągnięcia wartości wskaźników w danym okresie rozliczeniowym).

10. W zadaniu *LeaNGO* w dwóch przypadkach Fundacja zapłaciła kontrahentom za wykonane usługi przed wyznaczonym terminem zakończenia ich realizacji, wydając w ten sposób łącznie 2,3 tys. zł. Powyższe dotyczyło zapłaty za usługę:

- wsparcia w zakresie działań PR, gdzie zgodnie z opisem zamieszczonym na fakturze⁸¹ kontrahent wskazał, iż usługa dotyczy okresu 1-31 grudnia 2022 r. Fundacja przekazała z kolei środki kontrahentowi 23 grudnia 2022 r.;
- księgową za miesiąc grudzień⁸², gdzie zgodnie z zawartą umową zakończenie świadczenia usług miało nastąpić 31 grudnia 2022 r. Wynagrodzenie usługobiorcy przekazano 28 grudnia 2022 r.

Prezes Zarządu Fundacji w pierwszym przypadku wyjaśnił, że faktura została opłacona wcześniej ze względu na zbliżający się okres urlopowy. W drugim z kolei wyjaśnił, że grudzień jest miesiącem wyjątkowym i aby mieć pewność, że wszystkie płatności zostały wykonane i żaden przelew nie wrócił, dokumenty przygotowywane są dwa-trzy dni wcześniej. Dodał, że 31 grudnia to była sobota, więc przelewy nie mogły zostać zrealizowane, a 29 i 30 grudnia to były dni robocze dla pełnego rozliczenia rocznego projektu.

Według NIK zapłata winna zostać zrealizowana po wykonaniu całego zakresu usługi. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, w której usługodawca złożyłby istotne zastrzeżenia co do jakości wykonanej usługi, które mogłyby wpłynąć na wynagrodzenie usługobiorcy. W momencie wcześniejszej zapłaty, dochodzenie ewentualnego zwrotu byłoby niepotrzebnie utrudnione. Izba wskazuje dodatkowo, że 29 grudnia 2022 r. został wykonany inny przelew, a 30 grudnia 2022 r. był dniem roboczym, w którym można było zlecić wykonanie przelewu.

(akta kontroli: t. I str. 147-148, t. III str. 210-211, t. V str. 203-204, 240, 270-271)

11. Nie w każdym ze skontrolowanych przypadków Fundacja należycie wywiązała się z obowiązków informacyjnych, określonych w § 6 ust. 2 umowy nr 73/PROO/1a/2020 oraz § 7 ust. 1 umowy nr 254/III/2021, a także w Regulaminach konkursów PROO 1a i NOWEFIO, w zakresie dotyczącym oznaczania informacją – co do źródła sfinansowania – materiałów wytworzonych lub sprzętu/wyposażenia zakupionego ze środków dotacji. Powyższe stwierdzono w odniesieniu co najmniej do:

- zakupionego w ramach realizacji zadania *Szkoła Liderów* tabletu iPad 7 Apple 128 GB;
- dwóch par słuchawek bezprzewodowych zakupionych w ramach zadania *LeaNGO*;
- wytworzonych przez kontrahentów materiałów szkoleniowych/dydaktycznych zarówno w zadaniu *Szkoła Liderów*, jak i *LeaNGO* (łącznie co najmniej trzy przypadki⁸³);
- list obecności ze szkoleń on-line, mających postać wydruków (loginów) z użytkowanej przez Fundację aplikacji (łącznie 16 przypadków).

Zgodnie z § 6 ust. 2 umowy nr 73/PROO/1a/2020, beneficjent zobowiązany został do umieszczania logotypów NIW oraz właściwego Programu, a także informacji, że zadanie jest finansowane ze środków NIW w ramach Programu na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych dotyczących realizowanego zadania oraz zakupionych przedmiotach

⁸¹ Nr 9/12/2022 z 22 grudnia 2022 r. na 2,0 tys. zł.

⁸² Rachunek z 28 grudnia 2022 r. do umowy nr 1/FIO/2022 z 1 stycznia 2022 r.

⁸³ Opracowanie materiałów szkoleniowych z zakresu ochrony danych osobowych w NGO (faktura nr 5/12/2021 z 17 grudnia 2021 r. na kwotę 1 476,0 zł); przygotowanie materiałów edukacyjnych dotyczących PR i marketingu internetowego w organizacjach pozarządowych (faktura nr 23/12/2021 z 28 grudnia 2021 r. na kwotę 500,0 zł); opracowanie materiałów szkoleniowych z zakresu sprzedaży i marketingu (faktura nr FS/2/21/12/3 z 30 grudnia 2021 r.).

(sprzęcie, wyposażeniu, itp.), o ile ich wielkość i przeznaczenie tego nie uniemożliwia, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność. Regulamin konkursu PROO 1a doprecyzowywał, że w ramach materiałów wytworzonych opatrzone nadrukiem winny zostać także m.in. listy obecności. Korespondujące z ww. postanowieniami zapisy znajdowały się w § 7 ust. 1 umowy nr 254/III/2021 oraz Regulaminie konkursu NOWEFIO.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że w przypadku materiałów szkoleniowych dawane beneficjentom egzemplarze być może miały oznaczenia, natomiast przekazane do kontroli stanowiły materiały wewnętrzne, zachowane do ewentualnego wykorzystania. Z kolei w odniesieniu do sprzętu zeznał, że brak oznaczenia na części wynikał z zapomnienia, wskazując jednocześnie, że oznaczenia na części także odpadają. W stosunku do list obecności wyjaśnił, że ciężko jest na wydruki generowane z systemu informatycznego nanosić oznaczenia.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że obowiązki beneficjenta zostały określone w umowie i w regulaminach konkursów, do których bezwzględnie przestrzegania Fundacja została zobowiązana. Dokumentacja, którą dysponuje Fundacja, a stanowiąca dokumentację zadania, winna móc potwierdzić ich prawidłową realizację. Stosownie do zapisów zawartych z NIW umów, naruszenie obowiązków informacyjnych przez beneficjenta, skutkuje naliczeniem kary umownej w wysokości 1% łącznej kwoty dotacji za każdy przypadek naruszenia. W stwierdzonych w toku kontroli przypadkach kara umowna wynosi co najmniej (bez zaokrąglenia) 89 661,0 zł.

(akta kontroli: t. I str. 122-160, 186-207, t. II str. 143-152, 347-355, t. III str. 252-257, 333-341)

12. Prezes Zarządu Fundacji w toku kontroli nie przedłożył do wglądu sprzętu sfinansowanego ze środków dotacji na realizację zadania *Szkoła Liderów* lub *LeaNGO*: smartfona Apple iPhone 11 128 GB zakupionego w 2020 r. za kwotę 3,3 tys. zł⁸⁴ oraz dwóch par słuchawek bezprzewodowych zakupionych w 2021 r. za łączną kwotę 0,9 tys. zł⁸⁵. Wyjaśniając powyższe zeznał, że sprzęt ten został uszkodzony i sporządzono protokoły zniszczenia, których jednak nie odnalazł.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że zgodnie z § 5 ust. 2 umowy nr 73/PROO/1a/2020 oraz § 6 ust. 2 umowy nr 254/III/2021, beneficjent zobowiązany został do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego przez okres pięciu lat odpowiednio: od zakończenia zadania/ licząc od początku roku następnego po roku, w którym zleceniobiorca realizował zadanie publiczne. W obu przypadkach okres ten jeszcze nie minął. Niedochowanie ww. obowiązku, stosownie do zapisów zawartych z NIW umów, jest uznawane – w zależności do zakresu naruszenia, za niezrealizowanie całości albo części zadania, chyba, że z innych dowodów wynika, że część albo całość zadania została zrealizowana prawidłowo.

(akta kontroli: t. I str. 186-207, t. II str. 143-152, 347-355)

13. Prezes Zarządu Fundacji, działając jako organ osoby prawnej, reprezentujący jednocześnie tę osobę prawną, zawarł z samym sobą – jako osobą prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą, umowy na świadczenie usług administracyjno-biurowych: kierownik Fundacji/projektu oraz usługę aktualizacji serwisów internetowych. Naruszało to wynikający z art. 108 kc zakaz dokonywania czynności prawnych z samym sobą. Przepis ten przewiduje, że pełnomocnik nie może być drugą stroną czynności prawnej, której dokonuje w imieniu mocodawcy, chyba że co innego wynika z treści pełnomocnictwa, albo że ze względu na treść czynności prawnej wyłączona jest możliwość naruszenia interesów mocodawcy. Zgodnie

⁸⁴ Faktura VAT nr CW/2020/12/183655 z 29 grudnia 2020 r.

⁸⁵ Faktura VAT nr FAV/3670468 z 23 grudnia 2021 r.

z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego⁸⁶, przepis art. 108 kc ma zastosowanie także wówczas, gdy ta sama osoba fizyczna jest stroną czynności prawnej, działając z jednej strony jako osoba zarządzająca fundacją i reprezentująca ją na zewnątrz, a z drugiej strony – we własnym imieniu i na własną rzecz.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt braku umowy w formie pisemnej, bowiem potwierdzeniem zawarcia umowy co najmniej w formie ustnej (umówienia się na konkretną czynność) są wystawione przez Prezesa Zarządu Fundacji faktury. W omawianym przypadku Prezes Zarządu Fundacji złożył oświadczenie woli z jednej strony w imieniu reprezentowanego (Fundacji), z drugiej z kolei w imieniu własnym. W ocenie NIK rodzi to ryzyko konfliktu interesów pomiędzy podmiotami reprezentowanymi przez tę samą osobę fizyczną. W interesie Fundacji było bowiem uzyskanie usług administracyjno-biurowych przy jak najniższym nakładzie środków, z zachowaniem zasad określonych w art. 44 ust. 3 upf. W interesie wykonawcy leżało natomiast uzyskanie jak najlepszej ceny za wykonaną usługę.

Prezes Zarządu Fundacji samodzielnie dokonywał także kontroli merytorycznej przedkładanych dokumentów księgowych oraz zatwierdzał (współ z księgowym) wynikające z nich wydatki do wypłaty. Rozliczone i wypłacone w ten sposób ze środków dotacji na realizację zadania *Szkoła Liderów* oraz *LeaNGO* wynagrodzenie Prezesa Zarządu Fundacji wyniosło łącznie 63,5 tys. zł.

(akta kontroli: t. I str. 122-160, t. II str. 201-225, 415-441, t. III str. 383-386, t. IV str. 128-146, 369-370, t. V str. 15-19, 147-168, 321-324)

14. W 18 przypadkach⁸⁷ Fundacja dokonała zapłaty za wykonaną usługę/dostawę towaru po terminie wynikającym z umowy zawartej z kontrahentem bądź z faktury/rachunku wystawionej/ego przez kontrahenta. Zwłoka w płatnościach wynosiła od jednego do 49 dni⁸⁸. Było to niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 upf, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Prezes Zarządu Fundacji w zeznaniach wskazał, że nie pamięta dlaczego dokonano płatności po terminie.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. IV str. 371-387, t. V str. 392-399)

15. Zbadane dowody księgowe, dokumentujące wydatki poniesione ze środków dotacji udzielonej na realizację zadania *Szkoła Liderów* i *LeaNGO*, nie były opisywane w sposób określony w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor, bowiem:

- a)** we wszystkich przypadkach (w liczbie 259) nie wskazano miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych oraz osoby odpowiedzialnej za to wskazanie;
- b)** w 160 przypadkach (61,8%) nie potwierdzono przeprowadzenia sprawdzenia pod względem merytorycznym dowodu i/lub pod względem formalnym i rachunkowym;
- c)** w 236 przypadkach (91,1%) nie zamieszczono stwierdzenia zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja).

Powyższe było niezgodne z § 5 ust. 3 umowy nr 73/PROO/1a/2020 oraz § 6 ust. 1 umowy nr 254/III/2021, stosownie do treści których beneficjent zobowiązany został do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją zadania, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 uor oraz właściwym regulaminem konkursu.

⁸⁶ Por. np. uchwała Sądu Najwyższego (7) z dnia 30 maja 1990 r., III CZP 8/90, OSNC 1990, nr 10-11, poz. 124; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2005 r., V CK 332/05, Lex nr 558619; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2007 r., I CNP 41/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 92.

⁸⁷ Dotyczyły wyłącznie tych przypadków, dla których płatność mogła zostać wykonana po wpływie transzy dotacji na dany rok.

⁸⁸ Przy czym nie skutkowało to zapłatą odsetek.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał w przypadku pkt a), że nie pamięta, pkt b) – musiało to być przeoczenie, a w przypadku pkt c) nie potrafił się do braku na dowodzie księgowym odnieść.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. III str. 260-442, t. IV str. 387, t. V str. 1-339)

16. Żaden dowód księgowy dokumentujący wydatki rozliczone przez Fundację w ramach dotacji udzielonej na realizację projektu *Szkoła Liderów*, nie został opisany co do źródła finansowania, w sposób określony w § 5 ust. 3 umowy nr 73/PROO/1a/2020, tj. poprzez wskazanie „Sfinansowano z dotacji PROO w wysokości w ramach realizacji zadania określonego umową nr ...”.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że nie potrafi się odnieść do powyższego.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 143-152, t. III str. 260-442, t. IV str. 387)

17. W dwóch przypadkach Fundacja po terminie wynikającym z umowy dokonała zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Powyższe dotyczyło:

- niewykorzystanej w 2022 r. części dotacji przyznanej na realizację zadania *Szkoła Liderów* w kwocie 47,4 tys. zł. Zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 3 umowy nr 73/PROO/1a/2020, kwotę niewykorzystaną w 2022 r. beneficjent zobowiązany był zwrócić w terminie 15 dni od dnia, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 tej umowy (31 grudnia 2022 r.). Tymczasem zwrot nastąpił dnia 27 stycznia 2023 r. (tj. 12 dni po upływie terminu określonego w umowie). W konsekwencji powyższego Fundacja zapłaciła NIW odsetki w łącznej wysokości 0,24 tys. zł;

- niewykorzystanej w 2022 r. części dotacji przyznanej na realizację zadania *LeaNGO* w kwocie 0,12 tys. zł. Zgodnie z § 10 ust. 2 umowy nr 254/III/2021, niewykorzystaną kwotę dotacji przyznanej na dany rok budżetowy zleceniobiorca zobowiązany jest zwrócić w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego, o którym mowa w § 2 ust. 1 (tj. w tym przypadku 31 grudnia 2022 r.). Tymczasem zwrot nastąpił dnia 27 stycznia 2023 r. (tj. 12 dni po upływie terminu określonego w umowie). Z uwagi na niską kwotę odsetek, Fundacja nie była zobowiązana do ich zapłaty.

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że nie pamięta przyczyn opóźnienia.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 143-152, 347-355, t. III str. 213, 232)

18. Fundacja po terminie wynikającym z umowy nr 73/PROO/1a/2020 złożyła sprawozdania częściowe za 2020 r. i 2021 r. z realizacji zadania *Szkoła Liderów*. Zgodnie z § 9 ust. 3 pkt 2 ww. umowy, sprawozdanie cząstkowe z kolejnych lat realizacji zadania składa się w terminie 14 dni od dnia zakończenia realizacji działań w danym roku kalendarzowym. Tymczasem sprawozdanie za 2020 r. zostało złożone 26 stycznia 2021 r. (tj. 11 dni po upływie terminu na jego złożenie), a sprawozdanie za 2021 r. 20 stycznia 2022 r. (tj. sześć dni po upływie terminu na jego złożenie).

Prezes Zarządu Fundacji zeznał, że nie pamięta przyczyn opóźnienia. W korespondencji z NIW z kolei w przypadku sprawozdania za 2020 r. koordynatorka projektu powoływała się na skutki pandemii COVID-19. W odniesieniu do sprawozdania za 2021 r. Prezes Zarządu Fundacji argumentował NIW swoją niedyspozycją związaną z chorobą oraz brakiem skoordynowania działań między księgowością a Zarządem Fundacji.

(akta kontroli: t. I str. 192-207, t. II str. 143-152, 236, 252, 469-471)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga

NIK zwraca uwagę, że stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości wskazują na występowanie w działalności Fundacji dowolności postępowania⁸⁹, konfliktu interesów⁹⁰ oraz braku lub słabości mechanizmów kontroli⁹¹. Są to zdefiniowane przez NIK mechanizmy korupcjogenne⁹².

Wnioski

1. Poinformowanie NIW o poniesieniu i rozliczeniu ze środków publicznych pochodzących z dotacji wydatków niekwalifikowalnych w kwotach:
 - a) 13 039,44 zł – w ramach zadania *Szkoła Liderów*;
 - b) 1 168,50 zł – w ramach zadania *LeaNGO*.
2. Zwrot do NIW, wraz z odsetkami, pobranych w nadmiernej wysokości środków dotacji w kwocie 7 732,50 zł, wydatkowej w związku z realizacją zadania *Szkoła Liderów*.
3. Zwrot do NIW, wraz z odsetkami, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem środków dotacji na realizację zadania *Szkoła Liderów* w kwocie 10 647,50 zł.
4. Zapewnienie ponoszenia wydatków ze środków publicznych pochodzących z dotacji jedynie za zrealizowane w okresie kwalifikowalności usługi i dostawy.
5. Skorygowanie sprawozdania końcowego z realizacji zadania *Szkoła Liderów* celem doprowadzenia zadeklarowanego osiągniętego poziomu wskaźników rezultatu do stanu zgodnego z posiadaną przez Fundację dokumentacją, stanowiącą – zgodnie z umową – źródło danych służących pomiarowi każdego ze wskaźników.
6. Zapewnienie dokumentowania osiągniętego poziomu wskaźników rezultatu w sposób określony w umowach zawartych z NIW bądź podejmowanie działań celem ich zmiany, na zasadach wskazanych w tych umowach.
7. Wykazanie w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania *LeaNGO* liczby szkoleń on-line oraz szkoleń stacjonarnych, z uwzględnieniem faktu zorganizowania dwóch szkoleń o tej samej tematyce w różnej formie.
8. Wprowadzenie mechanizmów gwarantujących dokonywanie płatności ze środków publicznych pochodzących z dotacji po całkowitym wykonaniu usługi.
9. Wprowadzenie rozwiązań gwarantujących przechowanie dokumentacji związanej z realizacją zadań finansowanych z dotacji przez wymagany, w zawartych z NIW umowach, okres.
10. Oznaczenie sprzętu i wyposażenia informacją o źródle finansowania, zgodnie z wymogami wynikającymi z umów dotacji oraz Regulaminów konkursów PROO 1a i NOWEFIO.
11. Poinformowanie NIW o stwierdzonych okolicznościach uzasadniających naliczenie kary umownej w kwocie 89 661,0 zł.

⁸⁹ Np. dokonywanie wydatków ze środków dotacji: po upływie okresu kwalifikowalności, przed zakończeniem świadczenia usługi.

⁹⁰ Np. dokonywanie czynności prawnych z samym sobą.

⁹¹ Np. prowadzenie dokumentacji księgowej niezgodnie z przepisami uor.

⁹² NIK definiuje mechanizmy korupcjogenne jako takie nieprawidłowości w funkcjonowaniu instytucji publicznych, które powodują lub zwiększają ryzyko wystąpienia zachowań korupcyjnych (zob. np. Sprawozdanie z działalności NIK za 2015 roku, źródło: <<https://www.nik.gov.pl/o-nik/sprawozdania-z-dzialalnosci-nik/>>).

12. Wyeliminowanie praktyki dokonywania czynności prawnych z samym sobą w związku z wydatkowaniem środków publicznych pochodzących z dotacji.
13. Wprowadzenie mechanizmów gwarantujących terminowe regulowanie zobowiązań przy wydatkowaniu środków publicznych.
14. Podjęcie działań celem opisywania dowodów księgowych, dokumentujących wydatki ponoszone ze środków publicznych pochodzących z dotacji, w sposób zgodny z wymogami wynikającymi z zawartych z NIW umów oraz z przepisów o ustawy o rachunkowości.
15. Podjęcie działań celem terminowego wywiązywanie się obowiązków związanych ze zwrotem niewykorzystanej części dotacji.
16. Podjęcie działań celem terminowego wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych związanych z realizacją zadań finansowanych ze środków publicznych pochodzących z dotacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 26 października 2023 r.

Kontrolerzy

Radosław Kujawiński
doradca prawny
/-/

Angelika Gagon
Starszy inspektor kontroli państwowej
/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński
/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p.o. Dyrektor
Delegatury NIK we Wrocławiu
Marcin Kaliński

.....
podpis